

Lőrinczi László

„Csak a szerelem sújtson...”
(Quasimodo)

1997-98

I. rész

Egy

Az ablak már nem volt fagyos, a rádió áradásokról is beszélt.

Bizonytalan kézzel nyúlt a telefonhoz. Felhívja - ne hívja? Hagyja estére vagy holnapra?

A készülék megcsörrent. Gyorsan felvette a kagylót: - Halló... Szervusz! - Eszter hangja volt. „Jaj Istenem!”

Hangosan és erőltetett jókedvvel ezt mondta: - Szervusz... Búék... - Búék - mondta Eszter is. - Készültök valahová? - Ezt csaknem izgatottan kérdezte, mintha egy fontos dologról lett volna szó. - Igen... Kiszaladunk Juciékhoz - felelte Róbert. Majd, egészen halkán, bizonytalanul hozzátette: - József? - Semmi... Elment az ebéddel az anyjához... Küldtem a borodból neki is... - Ebből a hangból Róbert némi kacérságot érzett ki. Vagy tévedett? - Jól tetted... Köszönöm. - És hirtelen úgy érezte, hogy egy más, ismeretlen világba repült át. Reálisan csak egyetlen dolgot észlelt; hogy a telefonban csak ők vannak, ők ketten. („De hát huszonegy év alatt ez százszor is előfordult!”)

A mulatságról kezdtek beszélgetni, a vendégekről, hogy ki csípett be. - Jó kis muri volt... - mondta Róbert olyan félszegen, hogy ő is megijedt a hangjától. Mintha csuklott volna! Vajon Eszter felfigyelt-e erre? Mi oka lenne? Hiszen mondani semmit sem mondott neki az este. S mégis telefonált!

Kettő

Még az ágyban hevert.

Persze, szégyellt volna akár egyetlen kétértelmű szót is mondani.

Egy szót, egy szót... De jól megszorongatta a karját, nem is egyszer, erre jól emlékszik.

Mert Eszter egyszer csak azt mondta: - Fáj!

De a szeme mást mondott. Most már semmi kétsége, hogy ez volt a kezdet. Azután Eszter egy kicsit kiszabadította a karját a szorításából, de a szeme most is mást mondott.

Három

Az elmúlt két naptól csak Eszter szavai voltak fontosak. Egész nap ismételte őket, különböző hangsúlyokkal. Érezte Eszter parfümjét is. De nem hívta fel. („Te bugyuta!”) Elhatározta, hogy minden reggel nyolc órakor reá gondol (mint akkor, nagyon régen, Katira). Már be kellett mennie a hivatalába, és hallotta, hogy Eszter új munkarend szerint dolgozik, délután négyig, félórás szünettel.

Négy

Hajnali öt órakor M. szomszéd szörnyűséges dörömböléssel felriasztotta őket. Amikor Róbert meggyújtotta a villanyt, látta, hogy Olga arca egészen fehér a rémülettől. Szerencsére hamar meghallották M. hangját is. „Rettenetes csőtörés történt, elázott az egész alagsor!” - És éppen akkor, amikor... Szóval azt álmodta, hogy havas környezetben, fák között (talán a Nagykertben, közel a Malomcsatornához?) egy ismeretlen (de teljesen, sőt meghökkentően ismeretlen), már nem fiatal, de szép arcú és kissé molett nő mosolyogva kigombolta a fekete bundáját - alatta fehér báli ruhát viselt - és a tekintetével hívta, hogy ölelje meg... Hozzá akart lépni, hogy magához szorítsa, de már hallotta a dörömbölést... Nem is mérgeződött nagyon, mert az egész jelenet szép és kellemes hangulatú volt. („Ezt egyszer elmesélem Eszternek... de nem, nem mesélhetem el...”). Olga már sürgette, hogy öltözzék és menjen le a pincébe. (A befőtjteit féltette, borzasztóan megdolgozott velük az ősszel). Délig jóformán meg sem állott, a többiekkel együtt, akik lejöttek (de nem mind, persze), ebéd után még folytatta (Olga betelefonált a hivatalba, s később, amikor kissé megnyugodott, bement dolgozni.) Este Róbert hirtelen szégyellni kezdte, hogy hajnal óta eszébe se jutott Eszter. Szilveszter éjszakáján nem szorította magához, ezt nem merte megtenni, bár kissé be volt csípve.

Öt

Várhattak az akták és a Tartományi Értesítő spaltjai, mert nem mehetett be a hivatalba. Egész nap az elárasztott pincékkel volt elfoglalva, szivattyú után szaladgált (dél felé kijött egy lepénzelt brigád), segített a szomszédoknak is felcipelni a holmit. Este fáradtan hallgatta, ahogy Olga lekonferálta az áradást Eszternek, a régi, hétköznapi hangon. Ő közben rosszkedvűen turkált a szekrényében tiszta fehérneműért, másnapra. Hallotta valakitől, hogy ünnepek előtt Nagytemesen kelet-német szlipeket és trikókat lehetett kapni, „jó, tartós dolgokat”. Eszter most róla kérdezett valamit, mert Olga feléje nézett. - Azt hiszem, szívesen megharapna valakit - mondta kacagva. Szerencsájukre a távfűtés elég jól működött.

Hat

Róbert diákkora óta ismerte Goethe csodálatos vegytani (persze főként nem vegytani!) megfogalmazását a kiválasztó vonzásról. De most már azt is tudta, hogy emberi viszonylatban néha csak a véletlenül múlik a folyamat kipattanása. Máskor viszont egyre erősödő éhséghez hasonló, szubjektív várakozás (vagy érzés) előzi meg a pillanatot, amely mindent eldönt. De két napja azt kezdte mondogatni magában, hogy az ok (vagy előzmény) igazán nem érdekes. Például: Olga azt mondta valakinek (valamilyik kolléganőnek), hogy „ha mindenkinek olyan jól állna a nadrág, mint Eszternek” - amitől úgy elöntötte a vágy, hogy reszketni kezdett.

Hét

De vajon Eszter érez-e, vagy legalább is sejt-e valamit? Nem játszik-e vele, csak úgy, szórakozásból? Amikor úgy három esztendeje elvitte Eszterékhez régi pesti barátját, Ernőt, nyomban észrevette, hogy ez az idegen tekintet valósággal felvillanyozta a kivételes eleganciában tündöklő, szemérmetlen ringyót...

Mert hirtelen olyan dühös lett reá, hogy magában ezzel a szóval illette. Ki tudja, találkoztak-e még? Azóta sem merete megkérdezni, sem egyiktől, sem másiktól. Aztán Brigitta miatt mindent elfelejtett. Eszébe jutott, hogy Brigitta (messze, vidéken) ezt mondta: - Nem lehet, mert valaki folyton a hátad mögött áll... És nem Olgára célzott!

Egész este idegesen lapozta az aktáit. - A pince rengetegbe kerül majd - mondta Olgának, mintha ezzel az üggyel foglalkozott volna.

Nyolc

Caplatott a latyakos utcán a hivatala felé, és most már tudta (nemcsak érezte), hogy meg kell kapnia Esztert, igen, meg kell szereznie a testét a bestiának, hogy csak az övé legyen, amíg nőt szerethet, amíg ki nem hal belőle a vágy. És a tekintete is csak az övé legyen! Úgy nézzen reá, mint az istenére, miközben öleli, a híres, szuperokos nő! „Jaj, Uram segíts, ezt akarom!”

Este egy darabig küzdött magával. Titokban azért várta, hogy Olga letegye a szemüvegét és eloltsa a lámpát. „Úgysem tudnék elaludni!” Kezdte huzigálni az Olga hálóingét. - Te már így? - csodálkozott Olga, amikor véletlenül megérintette. „Elárultam magamat”, gondolta Róbert. Igyekezett nyugodtan viselkedni. („De majd megmutatom én neked!”).

Kilenc

Nem is látta Esztert Szilveszter óta, a hangját is csak egyszer hallotta. Akkor is Eszter hívta. „Hülye vagy! Nem mered felhívni!” Ismét maga előtt látta, tánc közben, a karját szorongatta. Azután követelően megkereste a szemét. Igen, hosszú ideig nem fordította el. Mintha elfogadta volna a kihívást. Mintha várt volna még valamit. S te hallgattál! Fel se hívtad.” - „De hol kellett volna felhívnom? Otthon, hogy csak mellébeszéljünk?” Ebben volt már némi tapasztalata, rettenetes és megalázó is. És József sem hülye éppen, akármilyen szórakozott néha. Az intézetben? Oda még sohasem telefonáltam, feltűnt volna a többieknek. A feje zsongani kezdett, nem volt egy ép gondolata sem. A filmekben nyilvános telefonokat szoktak használni a titkos üzenetekhez. Hol lehetne megszerezni a számukat? Pontos időre oda kell menni, és várni. És ha odakeveredik egy ismerős? Nem, csak egy külvárosi telefon lehetne. De ezeket folyton elrontják az utcakölykök. Megette a fene.

Tíz

Késő este jött ki a hivatalból (Precup, a főnöke hívta be délutánra, mert másnap egy bonyolult üggyel Bukarestbe kellett utaznia), és alig kapaszkodott fel az autóbuszra, meglátta Esztert. Féltékenységet érzett: honnan jöhet ilyenkor? A rövid irhabundáját viselte, sötétzöld nadrággal, az új divat szerint belegyűrve a fehér csizmába. (Ezt most látta először). - Te is? - nevetett Eszter a hosszú fogaival. - Hol a kocsid? - A benzinsorban... - mi leálltunk, amíg ez a hideg tart... - Róbert nem tudott uralkodni magán, és szerelmesen nézett rá. Látta, hogy Eszter egy ici-picit elpirul. Talán örvendett az üzenetnek? Azután elfordult és kinézett a sötét ablakon. - Most egy hétig minden nap ilyenkor jövök haza - mondta halkán -, mert Mancit helyettesítem... Elesett és kitörte a bokáját. Szervusz! - ezzel le is szállott. A járdáról még visszaintett. „Jaj, bár ne tette volna!”. Róbertnek remegett a lába.

Tizenegy

Azt mondta Olgának, hogy újra késő estig dolga lesz a hivatalban. „Az első hazugság... ismét”, gondolta.

Olga bevásárolni készült, gyorsan el is ment, hogy még elérje a friss délutáni kenyeret. Róbert hosszasan keresgélt a sáljai között, és kiválasztotta a legfiatalosabbat. Csakugyan felment a hivatalba (sohasem lehet tudni!), de csak Annát, a takarítóasszonyt találta ott. Tessék-lássék matatott valamit a fiókjában, elköszönt Annától, és jókedvűen elindult a „megbeszél” találkahely felé, gyalog, mert még bőven volt ideje. - Mindig az a nagy kérdés - gondolta mosolyogva -, hogy hol és mikor... - De most még korai... Megállott, egy pillanatra mintha elszédült volna. - És ha igaz... (közben érezte, hogy igaz, megmásíthatatlanul igaz!), mi lesz velünk?... - Ez is korai kérdés! - döntötte el, hirtelen fellángolt fölénnel. (De közben ette a nyugtalanság).

Háromnegyed órát várt a megállóban, s kezdett dühös lenni magára. Eszter nem jött. Amikor hazafelé indult, szinte örvendett, hogy így történt, mert nevetségesnek érezte magát a sáljával. Otthon hallgatott. Olga fáradt volt, ő is hallgatott.

Tizenkettő

Délelőtt - éppen kávéztak a hivatalban, itták a tűrhetően megkotyvasztott „nyerítő” (nechezol-os) fekete lötytyöt - valaki telefonon kereste Róbertet. Odament, felvette a kagylót. Eszter volt. - Mondta-e Olga, hogy kerestünk az este? - Nem... De nem is értem, hogy miről beszélsz. - Találkoztam vele a varrószaletban... Azt akarta, hogy gyere el értünk, leültünk volna valahol egy rumra, de nem válaszoltál ezen a számon... - Pedig itt voltam - bizonykodott Róbert, azután hirtelen meggondolta magát. - Csak egy pillanatra jöttem fel - mondta halkan -, később egy órát vártalak a megállónál. - Eszter hallgatott. - Nem tudsz hazudni Olgának - mondta hosszú szünet után, és letette a kagylót. Mintha meg akarta volna büntetni. Róbertet kiverte a láz. Mit akart mondani? Hogy tanuljon meg hazudni? Rendezze ügyesebben a dolgait? Vagy csak képzelődik? Mit mondjon most Olgának? Nem tudott dönteni, és később el is felejtette az ügyet, mert egy félóra alatt úgy alakult a helyzet, hogy egy esti géppel neki kellett Bukarestre utaznia a döntőbírósaí tárgyalásra.

Tizenhárom

Mihelyt befejezte a tárgyalást (gyorsan lement, mindnyájan siettek), a Romana téren felült a 31-es autóbuszra, és húsz perc alatt kiért a baneasai repülőtérre. A várócsarnokban kellemes meleg fogadta. (Éjszaka viszont fázott az Opera szállodában).

Volt még ideje bőven. Láttamoztatta a jegyét, azután a postahivatalból felhívta Esztert az intézetében. (Az este még volt annyi esze, hogy kikeresse a számát). A hangjából nem tudta megállapítani, hogy meglepődött-e vagy sem. („Biztosan sokan vannak a szobában”). Nem is tudtam, hogy Bukarestben vagy - mondta tagoltan Eszter, mint aki közben egyébbel van elfoglalva. - Negyed hatkor érkezem... gyere ki a repülőtérre, mondani akarok valamit neked. - Eszter hallgatott. („Persze, nem mondhatja, hogy elment az eszed, mit gondolnának a többiek?”). - Ugye kijössz? - kérdezte alázatosan Róbert. - Ó - mondta Eszter -, már éppen venni akartam a kabátomat... Elfelejtetted, hogy szombat van? (Ennek a nőnek van esze... húzza az időt!”). - Találj ki valamit... ügyesebben, mint én. - Jó, majd megbeszélem - felelt vontatottan Eszter. - Szia! - és letette a kagylót. És várta! Frissen szókített haja lobogott, a szemöldöke ki volt húzva. - Milyen csinos! - csodálkozott magában őszintén Róbert, és

majdnem ki is mondta. De Eszter már a kezét nyújtotta. - Azoknak - mondta halkán, és szemével egy középkorú pár felé mutatott. Róbert nem ismerte őket - azt mondtam, hogy hozol nekem valamit Bukarestből. - Nem füllentettél, hoztam is - vigyorgott Róbert, mert tudta, hogy ez kedvessé és gyermekessé teszi az arcát. - És otthon mit mondtál? - folytatta. - Az az én dolgom... csak egy félórám van. - Beálltak közben a nem hosszú taxisorba.

Róbert szeretett volna belékarolni, de Eszter rögtön elhúzódott. - És mit hoztál, ha hoztál? - kérdezte alig leplezett kíváncsisággal. - Egy csomag perui kávé... A reptéren még lehet kapni. - Szeni! - lelkesedett Eszter! Kösz! - Ránézett Róbertre. - Most ne mondj semmit... Tegyéle a Vár utca sarkán. - Kinyitotta a taxi ajtaját. A sofőr kérdezni akart valamit, de amikor meglátta az elegáns hölgyet, csak bólintott. - Repede vă rog (kérem, gyorsan) - mondta, mert a hátuk mögött tolongás keletkezett.

A taxiban alig beszéltek, csak nézték egymást. Eszter állotta a Róbert tekintetét, de nem mosolygott. A csomagot a táskájába rejtette. Gondolt egyet, és már a Kistemplom mellett kiszállott. - Kösz a kávé - mondta, és elsietett. Róbert után utána intett, és ezért szégyellte magát a sofőr előtt.

Tizennégy

Vasárnap. Tíz óráig hevert.

- Forró víz! - kiabálta Olga. - Siess!

Arra jött ki a fürdőszobából, hogy éppen megcsörrent a telefon. Felkapta a kagylót: - Halló... - Valami duruzsolást hallott: - A kávé csomagból szereztem... - Majd Eszter normális hangja: - Szervusz Róbert! Olga otthon van-e? - Értem, értem! - kiáltotta Róbert. Eszter nevetett, Róbert ebből cinkosságot olvasott ki. - Kérdezd meg tőle, hogy akarja-e Sagant? Mert ha nem, visszaadom - folytatta frissen, csaknem csicseregve. - Róbert idegességében sóhajtott egyet. - Ne sóhajtozz! - mondta Eszter. (Ezt meg hogy értem?). De Olga már odajött és átvette a kagylót. - Viszlát! - Kiáltotta még Róbert, azután boldogan kiment a konyhába, hogy egy kávé főzzön magának. A két nő hosszasan beszélt. Estig százszor is megfordult a fejében, hogy Eszter melle biztosan kilátszott a pongyolájából, miközben vele beszélt. Elhatározta, hogy megkérdi tőle, lesz ami lesz.

Tizenöt

Délután Eszterékhez mentek „friss pálinkára”. (Ezt a tegnap beszéltek meg, Róbert magán kívül volt az örömtől). De lekókadtt, amikor meglátta a két ikerfiút: háromnapos eltávozást kaptak a laktanyából, hogy felkészüljenek egy sítanfolyamra. Az előbb állítottak be, Eszter csak körülöttük sürgött-forgott. Róbert régóta nem látta őket, és megállapította, hogy nem előnyösen nőttek fel a katonakorig. („Milyen széles a szájuk... Határozottan megcsúnyultak”). Kezdenek az apjukhoz hasonlítani... Eszter bizonyára szenved miatta. - Úgy kell neki! - gondolta hirtelen kirobbant féltékenységgel. Olga Józseffel vitatkozott a sportok eldurvulásáról. - Kérem szépen! - ez volt József szavajárása. Végül Eszter mégiscsak leült Róberttel szemben. Hosszú szoknyája jól kiadta a lábát. - Mi lesz velünk a télen, ha így folytatódik a havazás? - kérdezte, és csaknem szenvedően nézett Róbertre. Ezzel, mint aki jól végezte dolgát, felállott, és odament Olgáékhoz. Róbert felemelte a poharát és rájuk köszöntötte, úgy általában. Búcsúzáskor Eszter futólag megcsókolta Olgát és Róbertet is, de csak Olgával beszélt.

Tizenhat

A két nagy, esetlen ikerfiú egészen megzavarta Róbertet. Egész reggel rájuk gondolt. (Vajon szerelemből születtek-e?). Dél felé dolga akadt a városban. Benézett a Centrum Áruházba is. Férfifehérmű alma. - Már egy éve nem kaptam szlipet - mondta az eladónő, aki különben ismerte. Vastag, idétlen pizsamákat ajánlott. Vett is egyet, de nyomban meg is bánta. Rosszkedvűen tette a táskájába a csomagot. Este Olga ragaszkodott ahhoz, hogy a tévében újra megnézzék Lawrence Olivier Hamlet-filmjét. Unta. Most már túl öregnek találta a szerephez. Eszter lábán járt az esze, mint fontos újdonságon, pedig százszor is látta a strandon és a tengerparton.

Tizenhét

Igen, annyiszor látta a strandon és a plázson is (többször nyaraltak együtt Konstanca északi peremén, bérelt tömblakásokban), de Eszter teste mindig közömbösen hagyta. Most pedig kimelegedett ábrándozás közben. Amikor hazament ebédelni, ott találta Nagyjucit, beszaladt Felsőkecsetről. - Karácsony óta nem láttalak - mondta, amikor megölelte. - Most minek köszönhetjük a látogatást? - Laci küldött be egy kis kávéért (a férjéről beszélt), ha már hoztál... - És Juckó? - Lacival maradt, de boldogan, mert tudja, hogy neki is leesik valami... Különben nem is kívánczolt, nagyszerű ródlipályája van. - De honnan tudad a kávé? - Anyu megüzente telefonon, hogy „apád szerzett egy kendermagos kakast”...

- Micsoda hülyeség! - mérgelődött Róbert. - Jobbat nem tudtatok kitalálni? - Ez egészen közkeletű - nevetett Nagyjuci, és kiment a konyhába. - Szebb, mint az anyja fiatal korában - állapította meg Róbert. Egy kicsit sajnálta Olgát. - Amint lehet, kiviszem anyádat hozzátok - kiáltotta a lánya után.

Tizennyolc

Egy aktát olvasott, és fújta a füstöt. Ez vajon azt jelenti-e, hogy kiszerezett Olgából? Nem, ez így nem igaz, a múltkor is megkívánta. (De érezte, hogy nem egészen őszinte önmagához - Esztertől gerjedt be. „Milyen utálatos kifejezés!”). Lehajtotta fejét. Még attól is begerjedt, hogy vacsora közben Nagyjuci megkérdezte az anyjától: „És milyen az Eszter néni szőke-sége?”. - Nem tudom már... - nevetett Olga, - úgy megszoktam, hogy észre sem veszem! - Róbert mélyen lélegzett.

Tizenkilenc

Pénteken általában keveset dolgoztak, csak lézengtek fel s alá a szobákban, „műszak” végéig, ami sehogysem akart eljönni. Róbert kimerültnek érezte magát. „Eszter társaságában egy félóra alatt megfiatalodnék”, gondolta elkeseredetten. Megállott járkálás közben. „A váratlan megszökülésével hívta fel magára a figyelmet húszévi barátság után?”... „Nem, már akkor megmozdult bennem valami, amikor Ernővel náluk jártam!”. Kiment a régi büfébe, ahol most már csak pótkávé és kamillateát főztek, s néha akadt egy-egy tál túróslepeny. Darabos elvtárs, a helyettes párttitkár zsebből Kentet szívott. De éppen ő terjesztette a román mondást, hogy „zice una si fumeaza alta” (egyet mond, mást füstöl), és hangosan nevetett hozzá. (Senki sem firtatta, hogy honnan szerzi a Kentet). Róbert megnézte a dumáló csoportokat: a nők nem hagyják magukat, mind jól vannak öltözve! Latolgatta - nem először -, hogy melyikkel

feküdne le. Talán Emiliával, az élmunkás-gépírónővel... Tudja, hogy jó az alakja, feszül is rajta minden! Azt mondják, elvált a harmadik férjétől is (az elsőtől van egy szép kislánya, látta egyszer). A többi nő szerint „a mellével szeret taszigálni”, amiben van valami... Végül rosszkedvűen visszatért az íróasztalához. Vajon Esztert ki kívánja abban a rohadt irodaházban?

Húsz

Józsefnek valami úton-módon (szerinte az állása révén) sikerült elintéznie, hogy bejárása legyen a megyei pártkantinba, ahol naponta meleg ételt mértek ki nagyon olcsón, de vásárolni is lehetett - korlátozott mennyiségben - némi felvágottat, sajtot, gyümölcsöt (inkább csak almát), néha még mézet is, ami kincsnek számított. Olga sűrűn fordult Józsefhez almáért, szüksége volt rá, naponta kettőt-hármat megevett. Róbert gondolt egyet: felajánlja Olgának, hogy majd naponta felugrik az almáért Eszterhez. A két fiú nincs otthon... Kezdte úgy érezni, hogy dűlőre kell vinnie a dolgot ezzel a hosszú lábúval, aki kikezdett vele (igen, ez az igazság!), különben el fogja hanyagolni a munkáját. („Még nem volt ilyen erős szexuális fixáció”, gondolta tévetegen, de jólesően is).

Huszonegy

Délután felhívta Esztert otthon, és hímezve-hámozva előadta neki az almaügyet. Eszter a meglepetés leghalványabb jele nélkül, türelmesen végighallgatta.

- Ezt te találtad ki? - kérdezte csendesen. - Én... - mondta Róbert még csendesebben. - Nem gondolod, hogy hosszabb távon feltűnő lenne? Róbert csak a torkát köszörülte, nem tudott hirtelenében válaszolni. - Mondd, egyedül vagy? - kérdezte váratlanul Eszter. - Igen...

- Én is... Azt akarom mondani, Róbert, hogy torkig vagyok az ilyen típusú kapcsolatokkal... - Eszter ezt is csendesen mondta. Róbertnek nem is volt ideje egészen megérteni Eszter szavait, és már kattant is a telefon. Azt hitte, megtikkad, ha nem iszik meg rögtön egy pohár pálinkát.

Huszonkettő

Úgy ébredt, mint egy tökkelütött. Ilyenkor jobb semmire sem gondolni. Kint vastagon hullott a hó. „Le kell lapátolnom a havat az erkélyről, különben kitör a botrány a lentickekkel”. De még hevert egy ideig. Olga valósággal futott mellette. Sötétbarna hajához jól illett a néhány ősz szál. Arca elégedettnek látszott a halvány fényben. Eszter mellett egy ilyen pillanatban reszketne a vágytól. Tudta, hogy Olgát is megkívná, ha a combjához nyúlna, mert mindig így kezdte. Az is lehet, hogy csak egy-két pillanatra, és azután elszégyellné magát. Megsimogatta Olga combját, majd hirtelen a melléhez kapott, és markolászni kezdte. „Ez már így van”, gondolta cinikusan. „A reszketés másnak járna...” A válasz előbb csak egy kis nyöszörgés volt. Róbert folytatta a jó tempójú markolászást. Olga kinyitotta a szemét. - Mi ez? - kérdezte az álomtól még torz mosollyal -, születésnap ajándék? - Nem várt választ, hanem kiugrott az ágyból és beszaladt a fürdőszobába. Róbert már alig tudott uralkodni magán. Hallotta a vízöblítő zúgását. A gondolatai teljesen összezavarodta, Eszter iránt megvetést érzett. Olga egyszerűen odaadta magát neki. Kezében papírzsebkendőt tartott. - Vigyázz, kérlek... - suttogta. Róbert a párnába fúrta az arcát, úgy ölelte, szóltalanul.

Huszonhárom

A havazás tartósan bizonyult, Róbert irodájában beázott a mennyezet. Reggel arról beszéltek, hogy csak éppen árvíz ne legyen belőle, mint 1970-ben. Később egy kelet-németországi megbízottnak kellett tolmácsolnia a főnöki irodában. A szavak eléggé csikorogtak a szájában. „Többet kellene olvasnom németül”, gondolta lehangoltan. Alig jött ki, a telefonhoz hívták. - Róbert - hallotta az Eszter hangját -, akkor átjössz az almáért? Úgy egy félóra múlva... - Át, át... hogyne - dadogta Róbert. - Akkor viszlát - mondta Eszter nagyon hangosan. Róbert csaknem levegő után kapkodott. Azután rendbe szedte magát, és odament. Eszter egy nehéz, gondosan leborított tasakkal jött ki. Norvég típusú, nagy, tarka pulóvert viselt, a nadrágja most is sportosan be volt gyűrve a csizmájába. Az arcán látszott a friss retusálás nyoma. - Kezedet csókolom... - mondta Róbert, és csak bámult Eszterre. Láta rajta, hogy ez a tekintet jólesik neki. - Három kiló - mondta Eszter köszönés helyett, mint aki nagyon siet. - Holnap is veszek, ha lehet, mert esetleg kifogy... Tessék - és átadta a tasakot. (Róbert önkéntelen mozdulattal előhúzta a szatyrárt a nadrágja hátsó zsebéből). Eszter félrenézett. - Nagyon ideges vagyok - mondta -, József miatt... Majd elmondom... De most menj mert dolgom van... Várlak holnap, nem telefonálok. Szia. - Róberttől ismét csak egy szerelmes tekintet telt ki, de Eszter nem láthatta, mert közben elfordult. A haját idegesen hátrarázta.

Huszonnégy

Szerdára virradólag az idő megjavult, reggel kisütött a nap. Róbert füttyörészve ment az almáért. A takarítónővel beizent Eszternek. Más pulóver, más csizma. Magukra voltak a tágas előcsarnokban. Amikor Róbert átvette a tasakot, megszorította Eszter kezét. - Beléd szerettem - mondta halkán. Eszter elsápadt. - Róbert, az Istenért! - lehelte. Megfordult és visszaindult a szobájába, s olyan egyenes volt, mint a gyertyaszál.

Huszonöt

Róbert csak várt, de hiába, mert semmi jelt sem kapott a délelőtti folyamán. Hívás nélkül nem mert elmenni az almáért. Hosszasan ábrándozott Eszterről, kezdte vetkeztetni is gondolatban. Sokat cigarettázott. Délután, későn, miközben az újságot olvasta, Olga bejött hozzá. - Eszter telefonált, hogy elfelejtetted az almát... Egyelőre ez az utolsó adag. Hazavitte! - mondta szemrehányóan. - Menjek el érte? - kérdezte izgatottan Róbert. Ráér holnap is... de intézd el!

Huszonhat

A délelőtti boldog várakozással telt el. Nyugtalan pihenés után, este fél hét felé elment az almáért. Becsengetett, Eszter nyitott ajtót. Ráemelte zöld szemét Róbertre. - Szervusz - mondta közömbösen -, vedd le a kabátodat... - Testhez álló pulóvert viselt, mint fiatalabb korában Olga is. Róbert már bújt is ki a kabátjából. - József? - kérdezte köszönés helyett. - Minden pillanatban jöhet... - folytatta ugyanúgy Eszter, és megfordult, hogy előre menjen. Róbert átfogta a derekát, és magához szorította. Eszter hagyta, de nem fordult vissza. Róbert így is látta, hogy az ajka szétnyílt. Ez egy pillanatig tartott. Amikor Róbert keze a melléhez közeledett, Eszter kibontakozott az öleléséből, és bement a szobába. Kint kulcscsomó zördült, József verni kezdte a havat a lábáról. Eszter a bárszékenyke előtt állott, kezével már a poharak között. Róbert mögéje lépett, forrón megcsókolta a nyakát, azután gyorsan beült egy

fotelbe. Eszter majdnem elejtett egy poharat, de semmit sem szólt. Szemben Róberttel a tévé világított, a nagyfőnök születésnapját ünnepelték a Központi Bizottságban. Eszter még mindig a poharakkal és az itallal bíbelődött, és meg sem fordult, amikor József belépett. Róbert csak lehúzta a pohár pálinkáját, és már mondta is, hogy mennie kell. - Elkísérhetlek? - kérdezte József, és a telefonkészülékre mutatott, ami azt jelentette, hogy nem akar a lakásban beszélni. - Alig jöttél haza - mondta Eszter. - Bemehettek a fiúk szobájába, ott nyugodtan beszélgethettek, és cigarettázhattok is, én meghallgatom a tévét...

Huszonhét

Egész délelőtt József kutyatekintetét látta maga előtt. Az utóbbi időben egy kicsit unta a beszámolóit, hiszen mind tudták, hogy többé-kevésbé megfigyelés alatt állnak (a pártkáderek is). Azzal már régen leszámolt, hogy egyszer őt is kézbe veszi a szeku. Újabban olyan hírek jártak, hogy a nagyfőnöki új politika értelmében „diszkrétebben” kell bánni az értelmiséggel (a magyar nemzetiségű káderekkel is). József most könnyes szemmel mesélte, hogy az őrnagy váratlanul nagyon legorombította, meg is fenyegette. Arccal a fal felé állította, amikor be akart nyúlni a fiókjaiba, vagy egy pillanatra ki kellett lépnie a szobájából (egyszer egy angol teásdobozzal jött vissza, simán letette az asztalára). Ez az őrnagy nemrég kezdett szerepelni, a kiejtése alapján magyar is lehetett. Az ezredes régebben meg-megdicsérte a békepap-nagybátyját, az őrnagy most kétségbe vonta a jóhiszeműségét, és azzal gyanúsítja, hogy titkos kanonok, amiről ő - József - semmit sem tud. Jelentést kell írnia róla. - Hát írd - mondta Róbert -, úgyis mindent tudnak rólunk. Ne hazudj, kezdj mindent előlről... - Ha nem lenne az a két gyerek a kaszárnnyában - motyogta József. - Éppen azért, hagyd a fenébe... Ne idegesítsd Esztert is fölöslegesen. - És közben - életében először - azon törte a fejét, hogy Eszter miért ment férjhez egy ilyen alacsony, görbe hátú, jelentéktelen arcú férfihez, akinek még az eszéért sem dicsérik (bár sokat dolgozik, annyi bizonyos). Tovább hallgatta, kissé szórakozottan, azután váratlanul csaknem boldoggá tette a gondolat, hogy Eszter valószínűleg csak butaságból esett teherbe Józseftől, de soha semmit sem érzett, amikor ölelte. Megtudta még, hogy Mányoki áru formájában kap „cikkdíjat” a szekutól az irodalmi jelentéseiért. Róbert végül hátba vágta Józsefet, kezét csókolt Eszternek, de nagyon idegesen távozott. József az ajtóban nyomta kezébe az almát.

Huszonnyolc

Annyit cigarettáztak Józseffel, hogy még reggel is keserű volt a szája tőle. Az első cigarettánál olvasni kezdte a lapot. Hátról valahol volt egy hír arról, hogy az idősebb nők hirtelen kiszőkülése világjelenség, mert megállapították, hogy a férfiak hetven-nyolcvan százaléka a szőke nőket szereti. „Lehet” - gondolta akaratlan mosollyal. Azután meghökkent: egy ilyen frivol tudósítás a születésnap hangulatban... Valaki majd jelenti, és jaj lesz a főszerkesztőnek... Az ő baja! Abbahagyta az olvasást, mert két kollégával azonnal indulnia kellett Horgosra, terepadatokért. Átszólt Olgának, hogy késni fog. „Hátha szerezhetsz egy kis szalonát!” (Szerzett is). Az idő tiszta volt, de egy kicsit fázott a kocsiban. Este várt valami jelt. Amikor megcsörrent a telefon, felkapta a kagylót. - Halló - mondta csaknem jókedvűen Eszter -, kérdezd meg Olgától, hogy vegyek-e aszalt szilvát?... Vagy téged csak az alma érdekel? - tette hozzá erőltetett nevetéssel.

Huszonkilenc

Reggel láza volt. Élvezte az ágyat, cigaretta nélkül, mézes teával. - Egyelőre elég egy aszpirin - mondta Olga, amikor elment, és később telefonon ellenőrizte, hogy bevette-e. - Bevesszük, bevesszük ezt is - mondta Róbert, de Olga csak kuncogni mert. Elszenderedett, és arra ébredt, hogy rettenetesen kívánja Esztert. Fantáziálni kezdett: hogy nem a blúzával, hanem a harisnyájával kezdené a vetkőztetését; („Sokkal, de sokkal izgalmasabb!”). Délutánra lement a láza, és várta, mint valami biztos csodát, az Eszter hívását, de a telefon néma maradt.

Harminc

Álmosan, nedvesen virradt a nap. Olga kezeslábasba bújt, ami alaposan megvastagította. Róbert már a kabátját vette, amikor eszébe jutott megkérdezni: - Bemész? Jól vagy? - Körülnézek cigiért is - felelte Róbert, és indult. - Én még megírom a napiparancsot Máriskónak - mondta Olga, és sóhajtott egyet. (Máriskó Láposaljról járt be hozzájuk, hetente kétszer.) Róbert óvatosan lépegetett, lassan szívta be a csípős levegőt. A trafikban csak drága Golfot kapott, de vett belőle négy csomaggal. Elindult a Bástya utcán, szemben Eszterrel. (Józsefnek az ellenkező irányba kellett mennie, az Óvárosba). Meg is pillantotta Esztert az irhabundájában, de egy testes nőszemély társaságában volt. Róbert bosszúsan egy cipőkirakat elé húzódott, és csak félszemmél nézett feléjük. Eszter kezét nyújtott a kövér lánynak (Róbert látta most az arcát), ez hozzáhajolt és megcsókolta. Eszter elindult, de hirtelen befordult balra, a Váralja utcába. Róbert megértette, hogy a piac felé fog kerülni. Rohanvást arra indult az első keresztutcán. Utol is érte, Eszter kedvesen mosolygott: - Elkísérsz a sarokig? - Ez azt jelentette, hogy tovább ne, csak erre a tíz lépésnyi távolságra. Róbert meg akarta kérdezni, hogy miért nem hívta fel az este, és már készítette a durcás hangját, amikor Eszter megszólalt: - Fél hétkor ott leszek a cipőbolt előtt, ahol állottál... Én viszem az ételt anyósomnak, József nem ér rá... Szervusz! - és elvegyült a reggeli tömegben. Róbert ujjongott magában: József anyja jó messzire lakott, kint a kövesdi új negyedben.

Ott is volt, fél előtt tíz perccel. Inkább nem ment haza az irodából („Rengeteg meló gyűlt fel”), csak hogy ne kelljen hazudnia az esti kiruccanásért. Olga szidta, mint a bokrot, hogy tönkreteszi magát, és csak nehezen csendesedett le. Jól tette, hogy sietett, mert Eszter jött is nemsokára, karján csinos kosárral; („Naná, mert szatyorral!”). Szép volt, karcsú, egyenes járású. - Szervusz... Szervusz... - Róbert körülnézett. Csak egészen messze látott egy-két járókelőt.

Karonfogta Esztert és kivette kezéből a kosarat. - Meg akarlak csókolni - mondta halkan, de lihegve. Közben egy régi kapubejárat felé húzta. - Gyere... nincs senki a közelben - tette hozzá.

Eszter most már hozzásimult, és szétnyitotta az ajkát. Néhány perccig némám harapdálták egymást. Eszter nem engedte, hogy Róbert a szájára tapadjon. - Most eredj... - suttogta -, József majd értem jön... - Kibontakozott az öleléséből, felkapta a kosarat, amelyet Róbert egy kőpárkányra állított, és elsietett. Róbert várt egy-két pillanatig, majd úgy tett, mintha most lépne ki a házból. Néhány lépés után körülnézett és megnyugodva cigarettára gyújtott. „Korán haza is érek”, gondolta elégedetten.

Harmincegy

„És ha csak játszik velem, mint egy bakfislány?” Ez a kérdés kezdte most gyötörni Róbertet (de nem is olyan kellemetlenül!) „Egy kis változatosság az egyhangú életben, egy kis csiklandós izgalom”. Ismerte ezt a figurát. „Hiába, minden nap kell látnom, különben megbolondulok!”.

„De ha megkérdi, hogy végeredményben mit akarsz tőlem?”

„Mit akarok? Őt akarom!... És mellettem akarom tudni, örökre!...” (De ettől az utolsó szótól megijedt).

Este, otthon, ahogy megjött Olga a városból, rámeredt. A haja frissen, érdekes-furcsán volt berakva. Szemügyre vette mint nőt, mint már nem fiatal asszonyt. Hm! „Megüt a guta, ha kiderül, hogy van egy pasasa!”. Néha jó későn, amikor ő fürdőszobában van, halkan telefonál. „Igaz, nem hagyja abba, amikor kijövök... Még csak az hiányzik nekem, hogy féltékeny legyek a hervadó feleségemre!”. („Egy évvel fiatalabb Eszternél, alatta járt az egyetemen” - ez utólag jutott eszébe.).

„Mindenesetre, azzal senki sem gyanúsíthat, hogy egy bakfisba estem bele!”.

Harmínckettő

Azzal a gondolattal ébredt, hogy az érett gyümölcs édesebb!... Boldog volt az Eszter harapós csókjaitól. Miközben borotválkozott, többször hangosan felnevetett a tükör előtt, Olga szerencsére már a konyhában tombolt.

„Meg kell harapnom ma is... Be kell szívnom a lélegzetét, mert ha nem...” de képtelen volt gondolkodni, úgy kiverte a forróság az utcán, s még szédült is. „Vagy beteg vagyok, vagy megpistultam”.

„Mit csináljak? Kezdek el hazudozni Olgának? Máskor olyan simán ment minden, nem szenvedtem, dehogy is szenvedtem! Nem számított, ha néhány napig nem történt semmi. Igaz, vigyáztam arra, hogy legyen külön lakása vagy megbízható barátnője. Tartott, amíg tartott, most pedig...”. A székház előtt meg kellett törölnie a homlokát, annyira ki volt izzadva. Eszter nem telefonált. (Amit egyébként jól tett, mert csaknem egész délelőtt a főnöki szobában tanácskoztak).

Este szó nélkül elment hazulról. („Majd kitalálok valamit... Borotvapengét kerestem, vagy mit tudom én!”). A tízemeletes blokkház előtt, amelyben József anyja lakott, lesbe állott egy utcai bódénál. Elszívott három cigarettát. A házból végre kijött József. Örület! Rohanni kezdett a piactér felé, hátha talál egy telefont! Talált is. - Halló... - Eszter hangja nem volt éppen közömbös. - Holnap este vidd te az ételt - mondta Róbert rekedten, és visszaakasztotta a kagylót.

Harminchárom

- Megint elmászkálsz? - kérdezte Olga minden különösebb panasz nélkül. - Mit keresel a városba? - Bartha Gabi jugó fogkrémet ígért, benézek hozzá... Jól is esik neki... - mondta Róbert. (A két tubus már a nagykabátja zsebében lapult, délelőtt kapta őket volt osztálytársától, aki egy illatszerboltban dolgozott).

Eszter ott állott a cipősbolt előtt, karján a kosárral. Lehajolva vizsgálta az árakat. Amikor meglátta Róbertet, tovább indult. Róbert utolérte, szó nélkül belékarolt, és szemével a kapubejáratot kereste. Eszter megállott. - Róbert beszélgetnünk kellene, nem gondolod? - mondta, és egy kicsit meghökkent a Róbert szemében égő tűztől. - Itt, az utcán? - kérdezte Róbert. - Hát hol?... - Róbert tétován körülnézett, és közben elengedte Eszter karját. Egy pillanatig némán állottak.

Eszter szólalt meg: - De előbb azt akarom, hogy tudd... - Felemelte a fejét. - Én is szeretlek... - Elfordult, és szaladni kezdett. Róbert csaknem bambán bámult utána, és érezte, hogy nem szabad követnie.

Harmincnégy

A leglehetőtlenebb, legostobább, legvadabb gondolatok gyötörték - néha hülye, szégyenből fakadt röhögések közepette - Róbertet, de valamiképpen csiklandozták is (és ez volt a legfurcsább a lelkiállapotában), amíg lement a szombati program a gyerekek (és Kisjuci) látogatásával. Náluk aludtak.

Harmincöt

Hangos volt a ház Kisjucitól. (A román tévé-műszavakat és az egész bemondói zsargont - már értette, és jól is ejtette ki). Délelőtt a fiatalok elmentek az Apollo Áruházba, amely vasárnap is nyitva tartott, villanykörtéért. (Csak negyveneseket kaptak). A kicsi otthon maradt az öregekkel. Estére premierbérletük volt, Olga lemondott a Juci javára. Laci délután elvitte Kisjucit a nagynénjéhez, vacsorára hazahozta. Róbertéknek huszonegy éve volt bérletük, Eszterékkal együtt, ugyanabba a sorba. Helyi - már nem éppen fiatal - író művét játszották. A „vonal” az volt benne, hogy a válni készülő orvosnő beleszeret a lakásában napok óta dolgozó villanyszerelőbe. Emez észreveszi, hogy valami baj van az asszony házassága körül (a férj egy részeges színész), ám nem egészen érti a viselkedését, ezért direktben megkérdi tőle: „Mondja, maga boldog?”. Juci felháborodott ezen az „otromba” kérdésen. Előadás után szájalt az utcán: - Mintha azt kérdezte volna, hogy „mondja, szereti a sajtot?”... És az a nő csak sóhajtozott! Eszter nevetett, és belékarolt Juciba. Jókedvűen váltak el, össze is csókolóztak. Róbert érezte Eszter parfümjét. Ettől meghatódott. - Eszter néni csuda klassz még - mondta Juci hazafelé menet.

Harminchat

A gyerekek csak délben utaztak vissza, a hétfői órákat elamerikázták (de sok mindent vettek a kollégáknak is). Délután üres volt a ház Kisjuci nélkül. Róbert rettenetes kínban volt: „Ma estére mit találjak ki?”. Idegességében csaknem goromba volt Olgához. Végül némaságba burkolózott, és leült a tévé elé. „Ez így nem megy! Most már biztos, hogy csak szórakozik velem!” Közben kívánta Esztert, és folyton hallotta a suttogó hangját. Olga is némán jött-ment. Egyszer megállott mellette és békülékenyen hátba ütötte. Róbert felnyúlt, és megfogta a mellét a kezeslábasában. - Mikor lehet már óvszer nélkül? - kérdezte torz vigyorral. - Unom! - Olga felnevetett és szó nélkül kiment a konyhába. Onnan kiáltott vissza: - Csak rajta, már lehet! - Róbert felállott, Olga már jött is feléje. - Akarsz keringőzni? - kérdezte Róbert. A tettetett keringőzés régen a bevezetőjük volt a szerelemhez. Jó későre vacsoráztak, Róbert több pohárkával megivott a Juciek pálinkájából. Olga egy szót sem szólt.

Harminchét

Róbert úgy aludt (a pálinkától is), mint a bunda. Amikor felébredt, már-már odanyúlt volna az Olga melléhez, de azután meggondolta magát, nehogy a felesége gyanúsak találja friss keletű mohóságát. Nyújtózkodott. Hej, ha Eszter lenne itt mellette! S ha a szemébe nézne! („Igen, a tekintetétől megőrülök!”). De volt már egyszer egy pillanat, amikor Eszter tekintete felébresztette benne a vágyat: hogy most, azonnal... Igen, lehet annak két éve is, egy kiránduláson, a Kékeskő alatt, a patak partján. Pisztrángra halásztak, beszélgetni tilos volt. Csak nézegettek egymásra, akkor tűnt fel neki a szeme! És volt egy olyan futó érzése is, hogy először látja Esztert. József csak járt-kelt a hátuk mögött, nem halászott, mert a víz csillogása bántotta a szemét. Egyszer odalépett Eszterhez, és hátulról átfogta a derekát. „Szerettem volna felpofozni!” Ezt most vallotta be magának, kávézás közben. (Pótkávét ittak, takarékoságból). „Érdekes, hogy aztán semmi...” Várta a délelőttöt, hogy valami hírt hozzon Eszterről.

Harmincnyolc

Ismét a kétségei. Ha Eszter azt mondaná, hogy elég volt a játékból, ne feszítsük tovább a húrt, ő ebbe beletörődne? Nem! Szereti ezt a kiszőkített, hosszú lábú asszonyt, szerelmes az egész lényébe! De ismeri-e eléggé? Igen, kiérzett belőle mindent, ami neki egy asszonytól kell, nem egy süldő leánykától... „Beszélnem kell vele, tudja meg, hogy örök életemre...”, de itt abbahagyta, gondolkozott. Igen, hogy maga mellett érezze, éjjel-nappal! Ezt meg lehetne csinálni, azaz ugyan, mit is beszélek, hülyeség... „Csak egyvalami biztos: hogy nem szeretnék egy rövid lejáratú dolgot... és hazudozás nélkül.” (Ebbe a gondolatba valósággal beleizzadt az asztala mellett). Hirtelen eszébe jutott egy megfogalmazás, amit az Eszter fülébe súghatna: „Úgy kellesz nekem, mint a mindennapi kenyér!” Kissé felderült, és várt, várt...

De hiába, Eszter hallgatott, eltűnt, most már csak a színházi parfümje kísértette Róbertet.

Harminckilenc

- Akár nőkről, akár férfiakkal van szó, a menopauzának egyetlen orvossága a szerelem! - bölcsködött a Metropol bárpultja előtt Petrás, az öregedő, de még feltűnően jóvágású baritonista. (Főleg operettekben használták). - Nézzétek az amerikaiakat... Rendszeresen cserélgetik a feleségüket vagy a férjüket, vagy csak egyszerűen összefeküsznek egymással, s ez valamennyiüknek jó... - Petrás a harmadik feleségnél tartott, és köztudomású volt, hogy az első kettő a titkos kártyázásai miatt hagyta faképnél. (Inni keveset ivott). A legszerelmesebb asszony sem bírta sokáig, hogy néha egy falat kenyér sem volt a házban, csak néhány üveg falusi pálinka, amelyeket vidéki kiszállásokon nyert (pénz helyett). A mostani, a harmadik feleség, orvosnő volt, akinek kellett ez a mindenképpen reprezentatív férj, s egyelőre nem haragudott, ha Petrás előadás után el-eltűnt néhány órára, amikor ő szolgálatot tartott.

Róbert drága konyakot ivott a fővárosi inspektorral. - Ce spune? Ce spune? - érdeklődött ez, amikor Petrás befejezte. Róbert lefordította a szavait, az inspektor pedig helyeslőleg bólogatott. Az ital jól tett Róbertnek, felszabadultan mosolygott s nem bánta, hogy Petrás tekintete őt is a menopauzások közé sorolta.

Negyven

A napja azzal kezdődött, hogy eszébe jutott a két fiú. Eszter szedett-e fogamzásgátlót? A terhessége baleset volt-e? Vagy éppen nem tudott hozzájutni semmihez? Hosszú ideig egy szovjet gyártmányú pasztilla uralkodott a feketepiacon, erre jól emlékezett. Most már nem érdekes... De a két fiú nem fogja egyszer meglesni az utcasarkon, hogy jól helybenhagyja az anyjuk barátját?... Nem erről van szó! Arról van szó, hogy Eszter el tudna-e szakadni tőlük? Tulajdonképpen nem emlékezett Eszterre, mint anyára. De már Olgára sem! És ezek már nagyok, dolgozni fognak, ha a katonaság után sem jutnak be az egyetemre. Rövidesen megnősülnek... Róberten erőt vett az izgatottság. Nem bírta tovább, s mihelyt az irodában némileg lecsendesedett a helyzet, felhívta Esztert (makogva kérte a telefonhoz). - Olga kérdi, hogy nem tudnál-e még egy kis almát... - kezdte természetellenes hangon, de képtelen volt tovább beszélni. Eszter hallgatott. - Várj csak... - szólalt meg jó későre, egészen nyugodtan („úgy látszik, már senki sincs a közelében”). - Holnap délelőtt vásárolnom kell anyósomnak... papucsot - monda nyomatékosan. - Tizenegy felé... - Szervusz. - Akkor a viszlát! - kiáltotta Róbert, és ijedten körülnézett, hogy ki hallja. Senki. Ettől meglepődött. („Miért mentek ki mind?”) Nem volt kellemes a feltételezett szándékosságra gondolni, de azután elfelejtette a dolgot.

Negyvenegy

Ez az áldott munkaszünetes szombat! Törvény szerint csak minden második szombatjuk lett volna szabad, de ahogy a viccben Kohn ügyesen elrendezte Jehovával, hogy körülötte mindig kedd legyen, amikor pénzről van szó, ők is addig cserélgették a szombatokat, amíg „szabadokká nem nyilvánították önmagukat”. (Ezt nehéz megérteni, de így volt). Róbert korán felkelt és rögtön begyújtotta a gyengén folydogáló gázt, hogy hajmosásra is jusson a forró vízből. Amikor Olga nem látta, kicserélte az ingét, majd borotválkozni kezdett. - Hová mész? - kérdezte Olga, aki viseltes pongyolában (Róbert utálta ezt a ruhadarabját), ásítozva tett-vett. - Be akarok nézni a katalógusterembe... - mondta Róbert, és úgy forgatta a szemét a tükör előtt, mintha nem látna jól. - De ne ülj sokáig... - Olga hangja elégedetten csengett. Hát hogyne! Róbert végre dolgozni kezd! Két hónapja semmit sem csinált! - Vagy két órát... - felelte vontatottan Róbert. Amikor öltözködni kezdett, Olga megjegyezte: - Jól kikölnizted magadat... - Ez nem kölni, hanem aftersave! Te szerezted! - mondta dühösen Róbert. - Akkor elég rég nem használtad - fejezte be Olga, és megpaskolta az arcát.

Róbert a piac felé került, és vett három szál szegfűt (illetve csak bimbót, mert más nem volt), és kérte az ősz hajú maszekot, aki árulta őket, hogy adjon egy ív papírt is. A férfi kelletlenül benyúlt az asztal alá, és előhúzott egy ív lyukacsos szélű, használt számítógép-papírost. („Hát ezt meg ki árulja ki?”). Róbert sietve tovább ment, és háromnegyed tizenegykor már ott volt a cipősbolt előtt. Benézett. Eszter a polcok között járkált. Csodaszép volt a haja, a derekán piros öv feszült. Kezében most tarka cekkert tartott. - Szia! - mondta, és ragyogott a szeme. Róbert körül piros lángokban állott az üzlet. Eszter a kezét nyújtotta. Róbert megfogta, sebtén körülnézett (hányszor fogja ezt még megtenni?), és három csókot lehelt rá. Azután magához vonta Esztert, és a fülébe súgta: - Szeretlek! - Eszter elhúzta a kezét, de boldogan mosolygott. - Jó, hogy nem a papucsok előtt mondtad először - és felnevetett. - Kinek szántad? - mutatott rá a virágra. - Tedd az anyósod papucsa mellé - mondta Róbert, és gyönyörködve nézte Esztert. Ez egy pillanatig némán állta a tekintetét, majd megszólalt: - Meg kell szoknom, hogy újra randevúzni járok... Csudajó! - és Róbert ismét majdnem megőrült a szemétől. - Olgának mit mondtál? - folytatta Eszter. - Hogy dolgozni megyek. - Akkor menj, mára elég volt a

hazugságból. - Eszter ezt úgy mondta, mint egy tanító néni. - Menj! Nekem még dolgom van! - és elfordult. De hirtelen még egyszer visszanezített Róbertre. („Istenem, nem lehet eligazodni ezen a nőn!”). Eszter nagyon kecsesen tovább ment. Róbertnek még volt ideje a Levéltárra is. Jókedvűen ért haza.

Negyvenkettő

Erotikus érzelmek közepette hallgatta egy darabig a vasárnapi koncertet, de nem bírta sokáig, és elzárta a tévét. Olga addigra már elment a piacra. Róbert dühös is volt magára, mert a levéltári látogatásától felébredt benne a munkakedv. („Mégiscsak kellene valamit csinálnom!”). De dühös volt Eszterre is, amiért annyit teketóriázik. Önkéntelenül felhívta a lakását. A szíve elszorult, amikor meghallotta Eszter hangját. - Kund Abigél! - kiáltotta a kagylóba, de nem túl hangosan, és várt - Greșeală... - Da, da, greșeală... (Tévedés... Igen, igen, tévedés), mondta nevetve Eszter, és letette a kagylót. Eltartott néhány percig, amíg Róbert megértette, hogy Eszter neki üzent.

Délután jégkimeccset nézett, de szerette volna ezt is az Eszter társaságában élvezni, elmenni vele a Sportcsarnokba, tapsolni, és közben érezni maga mellett a combját.

Negyvenhárom

A kocsija már régóta fel volt töltve, de nem akart járni vele a nagy latyakban. Reggel kisütött a nap. Éppen öltözködtek. Olga megjegyezte, hogy ha felszárad az út, szombaton kimehetnének Juciékhoz. Rendben. Róbert tudta, hogy az Eszterék kocsija még javítóban van. Felajánlhatná neki, hogy elviszi... hová? Kizárt dolog, Eszter hallani sem akarna róla. (A városban híresek voltak a „kocsira járó” nők). Már az ajtót zárták, amikor oda állított egy kecseti gazdaember; Juciék küldték egy jó zsáknyi almával. Olga visszament vele a lakásba. „No, az alma is elesett”, gondolta elkeseredetten Róbert.

Negyvennégy

Nyomott nap, de kitűnő ebéd. („Ez sem árt néha”).

Olga újságolta, hogy beszélt Eszterrel az utcán. Megsúgta neki, hogy Józsefnek el kellett utaznia a nagybátyjához, „parancsra”. „Fantasztikusan hidegvérűek ezek az asszonyok!”, gondolta Róbert. - Ki tudja, miféle nyilatkozatot kell aláíratnia... - jegyezte meg. Tovább ettek. Később Olga folytatta a beszámolóját: a fiúk háromhetes tanulmányi szabadságot kaptak, ma délután jönnek haza, és vacsorára magukkal hozzák a főhadnagyukat; Eszter két csirkét szerzett egy kőháti asszonytól. „Egye meg a fene az egész életet!”, káromkodott magában Róbert. „Az ételt biztosan a fiúkkal fogja küldözgetni az anyósának”.

Negyvenöt

Olga egész nap a szakszervezeti konferencián volt, mint küldött. Délután Róbert elrohant hazulról (ürügyre nem is gondolt) és ácsorogni kezdett az Eszterék blokkja előtt. Óriási erőfeszítéssel koncentrált valami akarátávitel-félére: Eszter jöjjön le! Hátha, hátha... Megállott, egészen belemerevedett az erőlködésbe, néhány járókelő furcsán nézett rá. Egy óra múlva a bejáratban megjelent Eszter, karján a kosarával. Meglátta Róbertet és szó nélkül

elindult a külváros felé. Egy átjáróház előtt befordult a boltív alatt az udvarra. Róbert tudta, hogy ott egy nagy zöldségesboltot nyitottak. Eszter után rohant, és meglátta a salátásládák előtt. Már fizetett, messziről ránézett Róbertre, és mintha hívta volna. Róbert odasompolygott, és megállott mellette, a parancsát várva. - Ráérsz? - kérdezte halkán Eszter. Kiolvasta a választ a Róbert szeméből, mert megfordult és tovább ment. A bolttól nem messze, a túlsó bejárat közelében, volt egy elég gyanús kinézésű söntés, nem annyira a lakók, mint inkább a piaci népség gyülekezőhelye. Eszter megállott. - Menj előre - mondta Róbertnek, aki utolérte. De mihelyt bent voltak, Eszter habozás nélkül egy távoli sarokba vezette Róbertet, mintha ismerte volna a helyet. (Ez a feltételezés kellemetlenül érintette Róbertet, de hallgatott). A pult végében egészen egymáshoz szorultak. Eszter mosolyogva emelte rá a szemét. - Rendelj két pálinkát - mondta, és még jobban Róberthez tapadt. Az ürügy az volt, hogy néhány kofa forgolódtott zajosan körülöttük. Róbert most már olvadozott a gyönyörűségtől. Hallgattak, amíg egy kövér nő eléjük nem tette a pálinkát. - Felforgattad az életemet - mondta Eszter, és Róbertre emelte a poharát. - Te is az enyémet - viszonzta fojtottan Róbert. Ezután, mintha ebben előre megállapodtak volna, suttogva arról kezdtek vitatkozni - teljesen eredménytelenül -, hogy mikor és hol lehetnének végre kettesben, fölösleges hazudozások nélkül. Róbert széldült a vágytól, Eszter is többször hátrarázta a haját idegességében. Hirtelen az órájára nézett. - Szia! - mondta, és könnyedén megcsókolta a Róbert arcát.

A helyére egy kofa rögtön odalökött egy borostás alakot.

Negyvenhat

„Megtört a jég”, diadalmaskodott magában Róbert, és ezt ezerszer is elismételte estig. De az öröme mégsem volt teljes. Határozottan kiérezte Eszter szavaiból, hogy nem egy szerelmi légyott lehetőségeiről beszélt. Nem, még csak dumapartit akar. Miről? A tegnapi testi közelségük átforrósította a hangját, az tuti. „Nem hiszem, hogy sokáig ellenkezne, ha alkalmunk lenne...”. De előbb: „Nálad mikor kezdődött?”. Erről elég sokat lehetne csevegni, de inkább utólag - gondolta kissé bosszúsan. Aztán, hogy miért, mit akar tőle? „Új szeretőt keresel?”, hallotta a nagyon is szenvedélyes kérdést. Erre vissza kell majd kérdeznie: „Nem érzed, hogy halálosan szerelmes vagyok beléd?”. És ez nem hazugság! Igen, örökre a magáénak akarja! „Ha van még egy kicsi józan eszed...”. Nincs! Ebben a pillanatban nem is tudok gondolkodni! Nem is akarok! Ráérünk, most légy az enyém! Igen ám, de ennyi elég lenne neki? Itt minden összekuszálódott benne, gondolat és érzés, csak abban bízott, hogy a csókjaival betapasztja majd Eszter száját. Abban a bűdös kocsmában máris úgy érezte, hogy csaknem ölelkeznek.

Negyvenhét

Lehet, álmodott is valamit, mert dühösen ébredt. - Azzal fogom kezdeni, gondolta, hogy te kivel jártál még oda, pálinkázni? Láttam a mozgásodon, hogy ismered a helyet... Beszélj! - Azután elszégyellte magát. - Milyen jögon vonhatnám kérdőre? -

- Az igazság az, hogy Szilveszterig meg sem néztem a maga valójában, mint nőt... Hogy szeme, lába, melle van. Nem is a teste, hanem csak a tekintete vonzott... Azt hiszem, a tekintetébe szerettem bele... Kért, könyörgött... Azután hideggé vált, mintha elszégyellte volna magát a gyengeségeért... Szégyellte, hogy neki szüksége lehet valakire... -

- Még azt sem kérhetem, hogy kezdje ő, mikor, miért, s hogy igaz-e amit kiolvastam akkor a szeméből? Valaki másba is belekapaszkodhatott volna? Vagy éppen engemet keresett?... -

Estére kissé megvigasztalódott, mert Olga ünnepi vacsorára terített kettőjüknek, Júlia napjára (beszéltek a kecsetiesekkel, ők is vacsorát csaptak a barátaikkal). Mindketten többet ittak a kelleténél. Valósággal belezuhantak az ágyba, és nyomban elaludtak. - A piszkos edény az asztalon maradt, össze sem szedték.

Negyvennyolc

„Két napja még telefonon sem beszélhettem vele”. Róbert rettenetes akaraterővel uralkodott magán. Olga elment a postára egy ajánlott levélért. (Neki volt címezve). Alig szűnt meg zümögni a lift, Róbert felhívta Eszterék lakását (bár tudta, hogy ott a két fiú, és József is, aki visszatért az újáról). Szerencséje volt, Eszter vette fel a kagylót. Sebesen csak ennyit mondott: - Egy óra múlva légy az Alfacsarnokban, a villamossági részlegnél... -, és nem várt választ. (A villamossági részleg a földszinten volt). Amikor becsukta a telefont, érezte, hogy megizzadt. Nem várta meg Olgát, csak egy cédulát hagyott neki: „Villanyügyben utazom”, és ezt nagyon szellemesnek és rejtelmesnek találta. Gyorsan kiment a házból, de azután lassúra fogta a lépést, cigarettázott, benézett egy könyvesboltba is. Az Alfában vett néhány biztosítékot, majd szemlélődve várt. Amikor egyszer a bejárat felé nézett, meglátta Esztert. „Már a járásától is megőrülök!”, gondolta, és kezdett felhevülni. „Időt kellett hagynom neki, hogy kikészítse magát”. Nézte Esztert. „És én húsz évig nem törődtem a járásával!” Amint Eszter megállott mellette, suttogó hangon rögtön nekitámadt: - Kivel jártál abban a kocsmában? - Eszter egy mélyet lélegzett, de nem nézett reá - Villanykörtéért jöttem - mondta színtelen, csaknem közömbös hangon. - Te kurva! - sziszegte Róbert a fülébe, megfordult és elrohant. Otthon Olga éppen vetkőzött. - Képzeld, meghívtak a hargitafürdői kongresszusra! - kiáltotta boldogan, és lehúzta a harisnyáját. Róbert odament, letérdelt eléje és csókolni kezdte a combját. Olga meglepődött, de azután ő is letérdelt. (Mióta nem csinálták ezt!). Így ölelkeztek, egymás fülébe lihegve. - De azért még ne maradj... jó - lehelte Olga. Kissé hátrahajolt, és ámulatlan, kikerekedett szemmel nézte Róbertet.

Negyvenkilenc

Tulajdonképpen jólesően gondolt vissza a tegnapi „pornójelenetre” (ahogy Olga mondta, boldogan), de érezte, hogy túlzott, Olga előbb-utóbb észrevesz valamit. („Na és?”). Azután volt egy utálatos gondolata: ő vajon mivel vigasztalta meg magát?... De az is lehet, hogy csak ivott! (Eszternek volt némi itkányos híre). Róbert egész vasárnap gyötörte magát. - Meg kell tudnom! Meg kell tudnom!... Mit? Aha, hogy is mondta - „Torkig vagyok az ilyen típusú kapcsolatokkal”, igen, többes számban... Megdöbbsent: akkor nem is egyszer... Elment a kedve az élettől.

Valami eszébe jutott. Bekiáltott Olgához (a Juci volt szobájában rendezkedett be munkára), egészen nevetséges vidámsággal: - Mikor is lesz a kongresszusod? - Á, júniusban... - kiáltotta vissza Olga. Ez a hír megint lehangolta Róbertet.

Ötven

Olvadt, de kevés ház előtt takarították a járdát (az övéké előtt sem). Taposta a latyakot a gumicipőjében, amelyet Olga ráerőszakolt. Az a dacos gondolat foglalkoztatta már ébredése óta, hogy igenis, lehet két nőt is szeretni egyszerre, miért ne? Az a bizonyos Noémi-Tímea képlet ugyancsak valóságosnak tetszik... Hallotta azt is, hogy valaki két nővért szeretett (vagy szeret?) egyszerre. Miért ne, kinek árt vele, ez az ő dolga, ha bírja ravaszsággal (és potenciával), amíg fiatalnak érzi magát. Biztos volt afelől, hogy Eszter előbb-utóbb életjelt fog adni magáról. („Egy nő nem haragszik, ha a szeretője kurvának nevezi, a jelző inkább hízeleg neki”). Füttyörészett. De a szíve nehéz volt. („Rettenetesen, borzasztóan szeretem! Azzal is megelégednék, hogy csak simogassam és csókolgassam, ha vele lehetnék...”). De közben panaszkodna a bestia, hogy a tekintetével háromszor is levetkeztettem - tette hozzá felindultan. És akkor mit csinálnék?... Egész nap izgatott volt, mintha randevúra készülne.

II. rész

Ötvenegy

Estefelé Olga átkiabált Róbertnek, a szobájába: - Eszter kérdi, hogy mi kell egy levéltári belépőhöz? - Róbert nem veszítette el a fejét, visszakialtott: - Attól függ... Melyik részlegbe?... - Gyere, beszélj vele! - mondta most már bosszúsan Olga. - Be kell fejeznem valamit... Mondd azt, hogy megérdeklődöm és holnap felhívom... - És boldogan kuncogott magában. Odatúl Olga folytatta a beszélgetést, egyszercsak hallotta a nevetését. - Te is megéred a pénzedet... - és most már csaknem fuldoklott a kacagástól. Róbert csak a vacsoránál merte megkérdezni, közömbösen, hogy min nevettek olyan jól. - Pikáns női história... Nem mesélhetem el - mondta Olga, és megint vihogott egyet. - Látom, gyönyörű dolgokról fecsegték a telefonban! - nézett reá bosszúsan Róbert. - Ugyan, csacsiság az egész... - fejezte be derűs békülékenységgel Olga.

Ötvenkettő

Róbert csakugyan mindent megérdeklődött, és alig várta az estét. - Kezedet csókolom... - kezdte szertartásosan. - Te buta! - mondta fojtott hangon Eszter. („Bizonyára nincs egyedül!”). Róbertet előntötte a vágy. Körülnézett, Olga valahol a kijárat felé lehetett. - Az enyém lesz! - súgta a telefonba. - A kérdés az, hogy érdemes-e... - mondta teljesen megváltozott modorban, jó erős ejtéssel, Eszter. („Bejött József!... Vagy valamelyik fiú...”). - Ki tudja, mit kell majd szenvednem érte... Megéri-e? - folytatta ugyanúgy Eszter. - Kezdd el mindenképpen! - mondta most már teljesen nyugodtan, csaknem szilárdan Róbert. („Hadd hallja Olga is!”). - Ráérnél holnap? - kérdezte rövid szünet után Eszter. - Én úgy tizenegy felé mennék át... Igen? - Természetesen... - felelte Róbert, és nehezen tudta palástolni az örömét. („Nem baj, ha megérzi...”). - Hozd magaddal a munkahelyi belépődet... A Várkapu előtt várlak. - Sokáig forgolódott az ágyban, nem tudott elaludni. Mélyen kívágott, testhez simuló fekete estélyi ruhában látta Esztert, úgy állott, a jobb lábát kissé előre vetve, mint egy tévésztár. („Így szeretnék táncolni vele...”), és végre elaludt.

Ötvenhárom

Róbert a nyakkendőjét kötötte, közben füttyörészett. - Giccses egy jelenet! - gondolta, és most már mosolyogni is akart, amikor Olga visítozni kezdett a telefontól. - Róbert... Beteg a kicsi!... Rohanj a kocsiórt, be kell hozni! - Borzasztó nap volt. A Kisjuci üresen pillogó szeme, kifehéredett arca. Már beszélni sem akart. De Juci nem veszítette el a fejét, fékezte az apját, aki mintha nem vette volna tudomásul a kanyarokat. Behozták a gyermeket a kórházba. Csak estére nyugodtak meg egy kicsit, Juci hazaküldte a két öreget, hogy telefonáljanak Lacinak. („Megvert az isten!”). Furcsa volt, hogy Róbert így gondolta, kicsi i-vel, mintha egy üres mondást ismételten volna, és ezért később keserű szemrehányást tett magának.

Ötvennégy

A reggeli hírek rosszak voltak: valami látszik a gyermek tüdején. Magas láza volt. Olga elkérezkedett, és Jucival a kórházban töltötte a délelőttöt. Róbert csak ténfergett fel s alá az irodában. („Vajon ő is büntetésnek tartja-e?”). Délutánra megjött a veje, együtt mentek át a kórházba. Olgák még mindig ott voltak, sápadtan és kimerülten. Estére csökkent a láz, a gyermek elaludt. Az öreg, kövér orvos valamennyiüket hazaküldte. Jucira direkt ráparancsolt, hogy aludjék egy nagyot, ha bírni akarja az iramot. („Vajon ő is büntetésnek tartja-e? Azt hiszem, vallásos... Egyszer erről is... Csak múljon el ez a keserű pohár!”). - Komplikációk nélkül - tette hozzá félhangosan, de senki sem figyelt rá. Róbert lesütötte a szemét, mint a rajtakapott tolvaj.

Ötvenöt

Rajongott az unokájáért, éppen mint a lányáért is. Annak idején, amikor Juci beteg volt (még magasabb lázzal, az eszméletét is elvesztette), felajánlotta magát a végzetnek: ha az orvos azt mondta volna, hogy csak akkor mentheti meg a kislányt, ha az apja leveti magát a házuk tizedik emeletéről, szó nélkül megtette volna...

... Eszter ugye megérti, hogy miért nem telefonált ő, miért bízta Olgára a dolgot. Juci némán hallgatta a beszélgetésüket, teljesen le volt taglózva. Arra a régi gyermekkori betegségére nem emlékezett.

A krízis még tartott, bár a láz jócskán lement.

Ötvenhat

A gyereket vénában táplálták. Borzasztó volt megnyúlt arcát, vékony orrát látni. Róbert nem is tudta, hányadik napja élnek így. Délután az autójával babrált az udvaron, amikor meglátta Józsefet, kezében az Eszter kosarával. - Eszter küldi - mondta -, biztosan nem főztetek... És rámutatott a letakart lábosra. Lehet, a jobb esti hírek hatására is, de meglehetősen étvágyal evett az Eszter felmelegített pörköltjéből, még bort is ivott rá lesóványodott vejével. („Ha nem is büntetésnek, de bizonyára figyelmeztetésnek tartja.”)

Ötvenhét

A kövér Kővári doktor korán betelefonált a reszelős hangján, hogy nyugi, a gyerek jobban van. Olga azt mondta, hogy tíz csókot fog kapni Jucitól a hírért. A fiatalok még aludtak, jó volt friss kávéval ébreszteni őket. A telefonbeszélgetésre sem ébredtek fel, és most tomboltak az örömtől. - De velem mi lesz? - tette fel magának Róbert elszontyolodva a kérdést. Érezte, hogy már nem bírja tovább Eszter arca és hangja nélkül. - Holnap meg kell csókolnom a kezét - gondolta, és kissé meghatódott. (De nem nagyon értette, hogy miért.)

Ötvennyolc

Róbert dél felé megpróbált tájékozódni. Egy autós-ürüggyel odatelefonált Józsefnek (mintha egy alkatrész érdekelné). József elmondta, hogy újra magukra vannak - a két fiút behívták az egységhez -, Eszter sokat dolgozik, jár a Levéltárba is. (Ez nem tetszett Róbertnek: nélküle?).

Délután a kórházban Kisjuci rámosolygott a nagyapjára, és egy színes szalmavirág-csokrot mutatott neki. - Eszter néni hozta mártírsornak - mondta -, de ő úgy hívja, hogy márciuska - és nevetett, mert tetszett neki a szó. Azután grízlevest vacsorázott, hazulról. A láza elmúlt, „a tüdeje tisztul”, így Kővári doktor, és hozzátette: - Hihetetlen, hogy a gyerekek milyen hamar összeszedik magukat - és közben majd felfalta a szemével Jucit. Később ugyanígy nézte Olgát is. - Ó te pókhasú! - gondolta Róbert, és elmosolyodott, mert látta, hogy Olga élvezi a sikerét. (Juci nem vette észre, túlságosan lekötötte a gyerek). Este későn Olga telefonon beszélt valakivel, románul. - Soțul meu a dărimat - mondta. (A férjem teljesen tönkrement.)

Ötvenkilenc

- Bent van a maior! - figyelmeztetett reggel Tamásné, az idős, kancsi titkárnő, és a Precup szobája felé mutatott. Róbert érezte, hogy a levegő tele van nem is annyira feszültséggel, mint inkább kedvtelenséggel. (Ez a szekuritátés őrnagy havonta egyszer-kétszer felkereste a főnököket). - Ha közte és Eszter között történne valami, és ez a pasas fülébe jutna (ami elkerülhetetlen!), biztosan megzsarolná őket - gondolta lehangoltan, de különösebb félelem nélkül. - Bumm! és akkor mi van? Semmi! - Olyasmit rebesgettek, hogy a házasságtörésből a szeku nem csinál nagy ügyet, főként ha haszna van belőle. Mindenki tudta, hogy titkolózni fölösleges, ki kell köpni az igazat, és aláírni a zsaroló okmányt, hiszen... így kisebb az idővesztés, és minél többen vannak a „közhangulat szócsövei”, annál jobban megoszlik köztük az erkölcsi teher. „Igen, ide jutottunk”, de ezen már nem is csodálkozott. („Le kell nyelni, mint a galuskát”) Rágyújtott, Eszterre gondolt, és élvezte az életet.

Délután Olga csöndesen elsompolygott a kórházba a tiszta fehérneművel. (Juci hazaugrott Kecetre). Róbertnek bővített pártplenárisra kellett mennie. Elnézte a József szögletes fejét, amelyen a hosszú haj sem segített sokat. A háta egészen görbe. Értelmesen, okosan beszélt, Róbert megcsodálta elegáns román fordulatait. (Tudta, hogy rengeteget olvas románul, nemcsak szakirodalmat). Párttag is - mi bajuk lehet vele? (Vagy nincs semmi bajuk? De erre nem is mert gondolni!). Hirtelen megalázónak érezte, hogy titkolóznia kell előtte. Elébe állhatna és... és? Semmi és! Egyelőre... S közben Eszter még mindig a Józsefé! Ködös lett a tekintete. Eszter ajka...

Hatvan

Juci visszajött délután, s később elindult az anyjával a kórházba. Alig csapódott be mögöttük az ajtó, Róbert felugrott és a telefonhoz rohant. Még nem is tudta, hogy mit fog mondani. Tárcsázott, Eszter jelentkezett. - Eszter... - kezdte Róbert, és elhallgatott. - Szeretnék beszélni veled - mondta nagyon csöndesen Eszter. - Egyedül vagyok, József elment az anyjához... Felugorhatnál egy pillanatra?... - fejezte be tétován. - Jövök! - üvöltötte Róbert... Húsz perc múlva ott is volt. Nem kellett csengetnie, az ajtó magától kinyílt. Eszter hosszú pongyolában várta. Róbert remegő kézzel lefejtette magáról a kabátot, felakasztotta, majd szó nélkül szorosan átkarolta Esztert. - Vártalak... - mondta Eszter, és a szájára tapadt. Hosszú és szenvedélyes volt a csókjuk, Róbert közben simogatni kezdte Esztert. Megérezte, hogy a pongyolája alatt csak kombiné van rajta, semmi egyéb. Lihegve megragadta a mellét. - Vártalak... - mondta ismét Eszter, és hagyta, hogy Róbert nekiszorítsa a falnak. Még tartott a harapós csókjuk, de Róbert kezdett kigombolkozni. Eszter is kioldotta a pongyoláját. Rövid kombinéja alatt látszott a barnás-vöröses dombja. - Nem fekszem le! - mondta csaknem dacosan, és leült a régi, faragott cipősláda sarkára. Róbert eléje térdelt, és várta, hogy Eszter

szétnyissa a lábát. Ez lassan meg is történt, Róbert is segített neki, türelmetlenül. - Milyennek fogom érezni legelőször? - gondolta ködösen, azután mindent elfelejtett. A kabátja leszakadt a falról Eszter mögött. Nyögtek és sóhajtoztak, majd sápadtan meredtek egymásra. Végül Eszter ráborult Róbertre. - Gyere el máskor is - sügta -, mert nem bírom tovább... - Ugye álmodom? - kérdezte Róbert. Eszter hirtelen sürgetni kezdte: - Menj... várj... most! - Felállott és berohant a lakásba. Róbert a lépcsőházban megállott egy pillanatra, és remegő kézzel cigarettára gyújtott.

Hatvanegy

Teljes elbutulás. Őrjöngő öröm.

Az este Juci és Olga későre jött meg. („Látszik-e rajtam valami?”). Juci boldog volt, mert a gyereket gyógyultnak nyilvánították. - A múltkor megünnepeltük a szökőnapot - mondta. - Most Kisjuci gyógyulása a szám... - Lesz még egyszer ünnep a világon! - kiáltotta Olga. - Igaz, apu? - Ritkán aposztrofálta így, Róbert hülyén elmosolyodott. Éjszaka rosszul aludt. Az örömtől! - Igen, ez az örömtől van - ismételte el többször is, csaknem félhangosan, amíg forgolódott. - Megtörtént, ez most már tuti... - És elaludt. - Álmodott. Egy teremben ültek - de nem a színház volt -, Olga a fejével egy kövérek, régimódi hülyegyerek-frizurát viselő, vörös arcú férfi felé intett, aki mintha a sarokba lett volna állítva. - Fiatal színésznő korában Eszter ennek volt a szeretője... - mondta vihogva. Róbert egészen elhűlt, fel is ébredt a rossz érzéstől. Belebámult a sötétbe, és kínjában Eszter gyönyörű mellbimbójára gondolt. Fuldokolni kezdett a dühtől. („Olga is... Éppen egy ilyen fickót szúrt ki...”). Eszter régebben gyakran említette, hogy valamikor, titokban, a színi pályára is gondolt... Játszott is diákszínjátszókkal (ő is vagy kétszer, kisebb szerepeket). Kedvetlenül kelt, pedig Juci énekelt a konyhában, s érezte a kávéillatot is. „Meddig bírjuk?” De nem tudta, hogy a kávéra vagy egyébre gondol-e.

Hatvankettő

Végre hazahozták Kisjucit. Vacsora előtt a cókókjából előszedett egy üvegecskét, és dicsekedve mutatta a nagyapjának. - Ma kaptam... Párizs virága! - Micsoda? - Olga kiszólt a konyhából. - Az biztos, hogy Eszter verhetetlen... Képzeld, beosont a reggel a kórházba, és megajándékozta Kisjucit azzal a parfümmel... - Róbert megnézte a flakont: „Fleur de Paris”. - Ó te majom! - mondta boldogan, és magához szorította a gyereket. - Hol van Párizs? - kérdezte. - Egy szép város... - mondta bizonytalanul Kisjuci. Róbert összecsókolta. Elég későn feküdtek le, bort is ittak, az éjszaka jobban telt el.

Hatvanhárom

A vasárnap rémes lett volna, ha nincs ott a gyerek. Bezzeg Eszterrel... Mi mindenről tudnának dumálni egész nap! Kávézás közben Róbert szórakozottan belelapozott egy női revübe. „A szerelem negyvenéves korig tart”, olvasta. Egészen feldühödött ezeknek az újonnan engedélyezett szexológusoknak a hülyeségén. Nem igaz! A szerelem átalakul, persze, de ő Olgával nagyon jól meglenne, ha nem szeretett volna bele Eszterbe. És Eszter viszonozza az érzelmeit! Nemcsak szexről van szó közöttük! Ez ellentmond a többnejűség alapelvének is, amely szerint a soron levő új feleségnek mindig fiatalabbnak kell lennie a többinél... Nemrég olvasott egy ilyen kínai históriát, a nem is olyan régi kínai erkölcsökről. Ők meg egykorúak és turbékolnak! Ettől a szótól majdnem elnevette magát. Apropó... A Mao-féle Kínában kötelező minden tevékenységet egy indulóval kezdeni és befejezni... Ők ezt is megtennék Eszterrel!

Például... Öltözködés közben vagy vacsora előtt egymásra néznének, és rágyújtának egy dalra: „Jaj, de ravasz dolog ez a tavasz! Megbolondít ez a szerelem!”... Haláli egy dolog lenne! Mindennap legalább négyszer-ötször... Nem csodálkozott önmagán, a tegnapelőtt óta megváltozott a lét. Egész nap úgy játszott a gyerekekkel, mintha Eszter előtt tenné. Estefelé nagy búcsúzás volt, és Olga bögött egyet. (Ezt már régóta nem tette). Kisjuci nevetve paskolta az arcát, azután a Róbertét is, bár ő nem sírt. Olga előszedte az ajándékot: egy új, szebb gumicsizmát a sárhoz.

Hatvannégy

Hivatal után Róbert két órát aludt. Éppen feltápáskodott, amikor Eszter telefonált. Semleges hangon kezdte: - Szervusz... Olgával szeretnék beszélni... Rendeltem hagymát... - Honnan? - kérdezte Róbert, hogy húzza az időt, és egy kicsit erőt vegyen a felindulásán. - Bögrősről. - Az hol van? - Kecseten túl... - Azután Eszter sebesen folytatta: - Ne csodálkozz, ha most egy darabig kerülni foglak... Hívd már Olgát! - Olga, Olga! - kiabálta boldogan Róbert, majd belesóhajtott a telefonba: - Jön már... És én is köszönöm, mert nagyon szeretem... Klassz vagy! - És nem türtőztette tovább magát, hanem hangosan nevetni kezdett. Jött Olga, ő meg kirohant a konyhába, mert érezte, hogy csak egy jó kávé szedheti rendbe.

Hatvanöt

Reggel korábban kelt, hogy járjon egyet a kocsival és meghallgassa a motorját. Az ajtókat is ki kellett próbálnia. „Jó lenne már kicserélni ezt a vacakot” - gondolta. Megmozgatta az üléseket. Vannak, akik nagyban úzik az autós szerelmet. Hát nem, ő nem... Olgával egyszer-kétszer megpróbálták, inkább csak heccből, nem is ment... Hülyeség, persze. Eszternek nem is merne előállni ilyesmivel. De nem is menne ki vele a városból, itt pedig... Nem, szó sem lehet róla! A nők legnagyobb része borzasztóan utálja, csak muszájból enged néha férjnek vagy szeretőnek, ezt Olga mondta. No, azért ezt éppen nem hiszem, azok után, amikről a haverok sutognak.... Elindult. Amikor a Kettes Posta elé ért, lefékezett, mert eszébe jutott valami. Ez az! Ránézett az órájára. Késésben volt, tovább hajtott. Holnap!

Hatvanhat

A népi demokratikus rendszer bevezetésének az évfordulóját kellett megünnepelni munka-kezdés előtt, de nem tartott sokáig, a tagok rohanva igyekeztek a földszinti „nagy” büfébe. Róbert kihasználta a szünetet és elrohant a postáig. A tudakozónál a helyettes fiókvezetőhöz utasították. Ez egy idősebb, izgékony fejtartású nő volt, és hosszú ideig fel sem nézett Róbertre. Végül megszólalt: - Da, tovaráše! - és kérdően szétekintett, mintha keresné a vendégét. - Van-e üres postafiókjuk? - kérdezte Róbert.

Ezt találta ki: postafiókot bérel, hogy levelezni tudjon Eszterrel. A poste restante-ra is gondolt, de ehhez szabályos levélküldeményre lett volna szükség, a postafiókba pedig akár egy cédulát is be kellett dobni. A posta egyiküknek sem jelent kitérőt, különösebben titkolózniuk sem kell. Csináltat egy kulcsot Eszternek, és annyi. Csak éppen egyezne bele az izgalmas játékba! Vajon a postafiókokat is ellenőrzi a szeku? Valószínű... Majd előfizet egy sportlapra. (Ezt sokan megtették, mert a standokról hamar eltűntek a sportlapok.) Nagy szerencséje volt, a nő egy félóra alatt a kezébe adta a kulcsot. Aggodalmasan fűzte bele a csomójába.

Hatvanhét

Reggel - gyalog ment be - arról elmélkedett az utcán, hogy Eszter túl van-e már a menopauzán, vagy még vacakol vele, mint Olga? S ha nem, miféle elővigyázati intézkedéseket tesz? Reá ne számítsen, elege van az óvatoskodásból! Nem szólt semmit a múltkor... tehát szabad a vásár! De ezt még megbeszéljük, hogy mindketten nyugodtak legyenek.

A kulcsaival az volt a baj, hogy egyszerűen az előszobai kisasztalra dobta őket. Ha Róbert otthon tartózkodott, Olga felkapta a csomót (a magáét sokszor nem találta), ha csak le akart szaladni valahová. Háttha megkérdi, hogy ez miféle kulcs, egy közönséges irodai fiókhoz túl kicsi. Mivel hirtelenében nem jutott eszébe egy elhihető hazugság, egyelőre - tettetett szorakozottsággal - az irattáskájába ejtette a csomót, a táskát pedig bevitte a dolgozószobájába.

Délutáni álmából arra ébredt, hogy kívánja Esztert. Elhatározta, hogy még vár egy napig, nehogy valami galibát okozzon.

Hatvannyolc

- Te legény! - mondta neki ebéd után Olga, amikor nekikészültek a mosogatásnak (Róbert általában segített neki). - Meg se haragudj, de mostanában egy kis szagot kapott a szád... El kellene menned Veres Gézához, háttha kilyukadt valamelyik koronád... - Róbert kétségbeesett. Eszter is érezte? Borzasztó! Egészen magán kívül volt, Olga meg is lepődött. Nekiállott a telefonnak, de a poliklinika központja állandóan foglalt volt. Reggel korán oda kell mennie. De mit intézhet szombaton? Senki sem dolgozik már, csak az ügyelet.

Hatvankilenc

Nyitáskor már a poliklinika előtt volt. Az információn megtudta, hogy Gézának be kell jönnie. De mire felért a fogászatra, kialakult egy héttagú sor. Jó, hogy magával hozta az új turisztikai évkönyvet, amelyet Olga a napokban szerzett. Nézegette a nyári lehetőségeket. Végre bejutott Gézához. Volt iskolatársa ásitozva fogadta. - Mi a fenének nem vártál hétfőig? - kérdezte. - Ma még asszisztensnőm sincs... - Róbert makogott valamit arról, hogy Olgának akart a kedvében járni. Az orvos rögtön lehántott egy régi koronát, és felírta Róbertet röntgenre. - Gyere szerdán délután a filmmel - mondta. - Addig szellőzzön a fog... - Róbert a folyosó végében belenézett a nagy fali tükörbe. A kopasz fog alig-alig látszott. Otthon Olga már a kész ebédrel várta. - Milyen jó, hogy szóltál... - hálálkodott neki Róbert. Azt elhallgatta, hogy útközben vett egy zacskó mentolos cukorkát - minden eshetőségre.

Hetven

Olga a könyveket porolgatta-rendezgette, Róbert újságot olvasott nagy önuralommal. - Hallod? - kiáltotta Olga felé. - „Új vetésforgó Kisdisznóson”! - Sokszor nevettek a helyi lap „szenzációs” hírein, vadásztak rájuk. Olga közelebb jött, kezében egy köteg füzetel. - Nézd csak - mondta -, az Eszter különlenyomatai... Kilenc. Mind nekem vannak dedikálva, te kívül vagy a látókörén... - és nevetett. - Ami azt illeti - folytatta - elég jól húzott a két gyerek és József mellett! - Mutasd... - mondta Róbert, némi rossz szájjal. Talán egyet vagy kettőt olvasott el közülük. „A kalotaszegi kenyér”, nézett reá egy cím. Nem is tudta, hogy ilyen ötletei voltak! - Egy könyvre is futná az anyag... - mondta Olga, és visszatért a füzetekkel a polchoz. - Itt lenne az ideje... - mormogta Róbert, hogy éppen ne hallgasson. Hirtelen meg-

semmisült Eszter mellett, és egy ostoba kannak érezte magát. „Lehet, csak erre van szüksége, egyébként nem számítok neki”, gondolta. - Az is igaz - mondta hangosan Olga -, hogy József mindig támogatta!

Hetvenegy

Hajnalban felébredt. Rágta, mardosta a féltékenység. „Az a tök József...” Itt valami titok lappang! Elképzelhetetlen, hogy egy ilyen csodás külsejű és okos leány csak úgy beleszeressen egy kockafejbe! „Igen, akárhogy is, József egy klasszikus kockafej!” (Ezt élvezettel ismételte meg). De lehetne-e egyszer minderről beszélni Eszterrel? Most döbrent rá, hogy soha nem beszélgetett vele... Napok óta a hangját sem hallotta! Szakítani akar vele? Vannak ilyen nők (tapasztalatból tudta), akik mindössze egyszer hajlandók... És vége, slussz! „Önvédelemből”, mondta neki egy már nem fiatal orvosnő. „Különben nagyon rámennénk...” Borzasztó volt a délelőttje, a kollégák felé arra hivatkozott, hogy tavaszi influenza kerülgeti, ezt otthon Olgának is elismételte. Délután aludt. (Nagyon jól, de ezt restellte bevallani önmagának is). Olga hirtelen ideges lett a kecsetiesekért, és felhívta az állatorvost. A közvetett hírek megnyugtatták. A vacsoránál - telemea túrót ettek hagymával - haragudott, mert Róbert három pohár pálinkát ivott meg kemény iramban. Legalább nem leszek hagymaszagú holnap reggel! - vágott vissza Róbert.

Hetvenkettő

Mihez kezdjen magával? Délután, mihelyt egyedül maradt, elővette Eszter füzetait. Elámult: voltak közöttük román, orosz, sőt angol nyelvű közleménynek is. Eszter sohasem dicsekedett velük, talán Olga miatt, hogy ne irigykedjék. Elábrándozott. Fiatal korában őt is érdekelte volna a kutatás, ha alkalma is lett volna rá... Igenis, kérem szépen (mondaná József), nem lett volna hülyeség megírni azt a párhuzamot... Még diák volt, de elkezdett maszek alapon olaszul tanulni, hogy ösztöndíjat kérhessen. Hirtelen odament a könyvekhez, és levette a polcra Goethe Olaszországi utazását. Lapozgatni kezdett benne. Itt van, persze, Vicenzában látta azt a furcsa, ütős labdajátékot, „pompás testhelyzetekkel”, ahogy a fiúk a levegőbe ugráltak. („Goethének buzis hajlamai is voltak?”, gondolta tévetegen.) Igen, a teniszhez hasonlította, ha jól értik, de ő azt akarta volna kideríteni (és összevetni a vincenzai leírással), hogy az erdélyi kollégiumokban akkor miféle sportjátékokat űztek... Úgy érezte, hogy a témája kultúrtörténeti jelentőségű. De nem álltak szóba vele... Persze, naiv volt! Elment még a Sporthivatalhoz is, hiába. Bosszúsan visszatette a könyvet a helyére. Olaszul már csak egy verssort tudott, ezt is azért jegyezte meg, mert nem értette a nyelvtani szerkezetét: „O Piccola Maria, di versi a te che importa?” Csakugyan, mi érdekli a nőket igazán?

Hetvenhárom

Tizenharmadika volt, Róbert sóhajtozva indult el, bár nem neki kellett döntenie, hanem a fogorvosnak! (Tizenharmadikán általában „hibernálni” szeretett, ahogy maga mondogatta). Idegesen ment fel a poliklinikára, megkapta a filmjét, és leült a Géza rendelője előtt, a többi páciens mellé. Néhány perc múlva az orvos kinézett, meglátta, és intett neki, hogy jöjjön be. Kényszeredetten engedelmeskedett, mert tudta, hogy a többiek mit gondolnak magukban. Géza hosszasan nézegette a filmet. - Egyelőre kezeljük - mondta végül - hátha... Fogyassz sok citromot, amikor kapsz. - Dolgozni kezdett, a fog nem bizonyult érzékenynek. Amikor Róbert

kifelé ment, a hallban meglátta Esztert. Egy vörös díványon ült a csinoska kosarával, és úgy nézett fel rá, hogy a két lába beleroggyant. - Honnan tudtad? - kérdezte, és megállott előtte. - Olgától... Kísérj el. Útban vagyok anyósomhoz... - Elindultak, nem is beszéltek, csak néha megérintették egymás kezét. Róbert azt hitte, hogy álmodik. Kezdte kívánni Esztert, a száját bámulta. Eszébe jutott a mentolos cukorka. A szájába dugott egyet. - Orvosságszagú vagyok... - mondta, és Esztert is megkínálta. Nevettek. Róbert bátran tette, mert a foghíja nem látszott jobb felől. Eszter felnézett rá, és Róbert most olvasott ki először kacérságot a tekintetéből. A vére megmozdult. - Mi ez? - kérdezte Eszter. - A csókod helyett? - Kívánlak... súgta a fülébe Róbert. Már egy külvárosi utcában jártak.

Az egész csakugyan olyan volt, mint egy álom. Hihetetlennek tetszett... de Eszter lopva körülnézett, és hirtelen felkínálta az ajkát. Róbert rácsapott, de másodszor már nem tehetett, mert Eszter előreszaladt, és nevetett. Róbert szédült. A hosszú szoknya ringott Eszter lába körül. Nekiámaszkodott a falnak, Eszter már jóval előtte járt. Egy keskeny bejáratból kilépett egy idős pár. A férfi jól megnézte Róbertet. - Nu vǎ simțiți bine? - kérdezte egészen nevetésséges székellyel. - Köszönöm, köszönöm... - makogta Róbert, és tovább ment. Utolérte Esztert, és átkarolta a derekát. Eszter sírni kezdett, hüppögve szopogatta a cukorkát. - Eressz el... - mondta nyöszörgő hangon, és ki is fordult a Róbert öleléséből. - Félek, hogy mindent elrontunk... - Nem állott meg, úgy beszélt tovább. - Fordulj meg, és menj haza Olgához... - Ezzel elsietett, és nem is nézett vissza, hogy legalább intsen Róbertnek, aki megkövülten állott a járda közepén.

Hetvennégy

A kimerítően ideges délelőtt után alig várta, hogy aludjék egyet, és semmire se gondolt. Kivételesen Olga is lefeküdt, mert a fejét fájta. Amikor felébredtek, Róbert önkéntelenül is magához húzta, és ölelni kezdte. Közben Eszter hosszú szoknyáját nézte, egészen közélről, csaknem látta a lábát. Olga félálmosan viszonzta a csókjait, és mozdulatlanul feküdt alatta. De látszott az arcán, hogy elégedett a helyzettel. Az óvatosság szóba se került.

Hetvenöt

Olga zacskávéét főzött, törökösen. Valamiért haragudott Máriskóra, dúlt-fúlt a konyhában. Róbert várt rá, hogy együtt induljanak el, a kezelt fogát nyalogatta a forró kávé után, de semmit sem érzett. Nagyszerű, ez is meglesz! Karonfogva mentek a Pézsma utca sarkáig, ott elváltak. Róbertnek az este némi lelkiismeret-furdalása volt Olga miatt, reggelre a kedve éppen az ellenkező végletbe csapott át: a nők tekintetében az élet mégiscsak kedvezett neki! Milyen édes leányka volt Olga! „Minden férfinak kijut legalább egy szűz”, gondolta cinikusan. És hány szerelem? Ingadozott, nem tudott különbséget tenni igazi és vélt (néha csak megjátszott) szerelem között. Ez a szerelem, a mostani, úgy tört rá, mint a vihar, egyszerűen elveszítette a fejét. Olyan igazi, olyan nagy, hogy nem mondhat le róla, az biztos! Eszter is így érzi-e? Borzasztó, hogy sohasem tudnak magukra lenni. Majdnem a fejére csapott az utcán: elfelejtette a postafiókot! Egy újságot is kell rendelnie... De egyelőre mintha nem is lenne szükségük a magyarázkodásra („mi egyébként nevezzem?”), csak akadjanak össze valahol, egy sötét sarokban... („Pocsék napom lesz!”).

Hetvenhat

Elviselhetetlen lett a szombat... „Gondol-e rám, vagy már belefeledkezett az írásba... esetleg a főzésbe?”. Dühös volt borotválkozás közben. Már több, mint két hete... Ha már elhatározta magát, akkor csináljon valamit, rendszeresítsék a... szóval a találkozósaikat. Összeborzongott a gyönyörű emléktől... („Mit találjak ki?”). Olga elküldte vásárolni, vegyen akármit, csak ehető legyen. A pótkávéból is kellene egy kis tartalék, esetleg a gyerekeknek is. Közeledik a Juci születésnapja, csomagot várnak... - Hozzád hasonlít... Ha akad egy kis jó kaja, elfelejti minden gondját-baját... - Róbert elindult a piac irányába, azután elkanyarodott a posta felé. A sportlapra nem fogadtak el előfizetést („majd egy hónap múlva”), végül az Utunkat rendelte meg, jobb is egy hetilap, nem gyűl fel a fiókban. Kenyérrel, zöldséggel, két doboz borsó-konzervvel és félkilónyi pótkávéval tért haza, Olga megdicsérte. - Még kitelt a tojásból egy nagyszerű rakott krumplira - mondta boldogan. És kitűnő is volt!

Hetvenhét

Kint erősen fúj a szél, amikor Róbert - elég későn - felébredt. Olga csak pislogott néhányszor, és tovább aludt. Róbert kimászott az ágyból és bekapcsolta a villanymelegítőt. A központi fűtés gyengén „eresztett” (ahogy ők mondták). Azután kávéfőzt, amilyen erőset csak tudott, az előző napi szerzeményből. Nem is volt rossz! Élvezettel kóstolgatta. Egy nagy csészényit bevitt Olgának. Leült ő is az ágy szélére, és várta, hogy Olga nagy kényelmesen elrendezkedjék. - Rágyújthatsz, ha nagyon kívánod - mondta, de Róbert csak a fejét rázta, miközben jót hörpintett a kávéjából. (Nem akarta befűstölteni a hálószobát). Olga mosolygott, és tűnődve nézett maga elé. - Ha jól meggondolom - folytatta -, nem is ment olyan rosszul nekünk, ami a privát életünket illeti... Van autónk is... - A te érdemed - szakította félbe Róbert -, te spóroltad össze. - Nem is fázunk - mondta tovább Olga -, és néha még kívánjuk egymást... Eszteréről azt rebesgetik, hogy már tíz éve nem élnek együtt... Te elhiszed? - Róbert sietve a szájához kapta a csészéjét, de olyan rosszul ivott belőle, hogy krákogni kezdett, és a vállát vonogatta válasz helyett. Olga benyúlt a Róbert házikabátja alá. - Mikor parancsolsz újra megkívánni? - kérdezte kedvesen. - Szeretnék ma dolgozni - mondta szórakozottan Róbert, és felállott. Olga keze a levegőben maradt, de jól elintézte a dolgot azzal, hogy jól rácsapott a Róbert hátsó felére. - Ne légy ma olyan buzgó - mondta -, el kell tennünk a téli holmit! - De este Róbert elővette régen megkezdett tanulmányát (a különféle sport-manageri irányzatokról) és idegesen elszívott fölötte egy cigarettát.

Hetvennyolc

Még mindig Olga megjegyzéseinek a hatása alatt volt. A nők jobban bírják ezt a taposómalmot, kétségtelenül van bennük valami öserő, amit nehéz megmagyarázni, amikor például minden átmenet nélkül sírva fakadnak. De vállalják a nehéz döntéseket, y compris a férfi-választást, a szülést, a gyermeknevelést, a strapát, a félelmeket. Miért? Hogy a gyermekeknek mindenük meglegyen. A szerelem nem életformájuk, ehhez nem kell sok magyarázat, csak néha-néha kérnek belőle, nem fontos nekik, ezt az egész rendszert is inkább bírják, mint a férfiak. Amikor ilyesfélét gondolt, Róbert attól félt, hogy a szerelmet összetéveszti a szabadságvágygal. Miként lehetne új életet kezdeni? Azt mondják sokan, hogy csakis egy szűzzel, akinek még illúziói vannak, s nem tudja mi vár rá később. De neki nem szűz kell, hanem Eszter... Hogy az ölelés után suttogva végigbeszéljék az éjszakát... „Legalábbis szombatonként”, tette hozzá Róbert sóhajtva, mert közben észrevette Eszter ajkán a gúnyos mosolyt...

Ez a nő mindent tud az életről, akkor tehát neki kell döntenie! Szégyellte magát, de úgy érezte, hogy semmit sem tehet. Csak bírja idegekkel... Olga azt mondhatná majd, hogy az egész azért volt, mert Eszter már nem bírta tovább férfi nélkül. (Például ezt pletykálná Jucinak.)

Hetvenkilenc

A hét második napjára is zúgó fejjel ébredt, s megvetette magát előző napi gondolataiért, már ami Esztert illette. Délben Olga figyelmeztette, hogy József-napja van, telefonálni kellene. „Mit tegyek? Még csak ez hiányzik nekem! Eszter majd szemforgatónak tart!” Húzta az időt, de végül mégiscsak telefonált. József válaszolt, és csak röhöcsélt, mint a becsípett ember. A háttérből vendégek zaja hallatszott. Eszter nem akarta meghívni őket? Lehet, igaza van, de Olga rossz néven venné. Hallgatott. Csak később említette meg Olgának, hogy a fiúk ismét otthon vannak. (Ezt József mondta.)

Nyolcvan

Róbert nagyon korán kelt, hogy első legyen a fogászaton. A blokk takarítóasszonya bosszús arccal mosta a folyosót. Köszönt, és tovább akart menni, de az asszony megállította. - Domnule profesor... -, és előadta, hogy a blokkban egyre több a részeges, éjszaka összerondítják a lépcsőházat. - Ki kellene hívni a Sanepidet! - mondta erélyesen. - Majd szólok az adminisztrátornak... - ígérte Róbert halálkomolyan, bár nem értette, hogy az egészségi felügyelőségnek mi köze a dologhoz. Az utcán azon törte a fejét, hogy vajon mit isznak a tagok? Biztosan nem pezsgőt... (ezt mindig lehetett kapni). Sejtette, hogy kikről van szó, valamikor befolyásos emberek voltak, de még mindig őrizkedett tőlük, ki tudja... A klinikán felkereste a technikust, és magállapodott vele. (Különben alaposan megvárakoztatta volna).

Nyolcvanegy

Délután visszament az irodába, mert fővárosi telexeket vártak. Amikor kijött, a mozi előtt Józseffel találkozott. - A fiúknak vettem jegyet holnapra... - mondta. Azután hívta Róbertet, hogy igyanak valamit a Bristolban (most Poiana volt a neve), biztosan kapnak valami jót. De a bár zárva volt, sört csak vacsorához adtak. József továbbcipelte, Róbert kínos meglepetésére éppen abba a kocsmába nyitott be, amelyben Eszterrel járt. József idegenül mozgott a helyiségben, nézett jobbra-balra, végül Róbertnek kellett intézkednie. Csak valami monopol-pálinkát kaptak. Megittak két-két pohárkával, József közben az egészségére panaszkodott, hogy a hátát már nem is tudja kiegyenesíteni. Róbert észrevette, hogy hirtelen rémült tekintet vetett egy zöldkalapos férfire, aki tőlük nem messze ivott. Vagy csak képzelődött? Némán indultak hazafelé. Olga összeszidta Róbertet, mert megérezte rajta az olcsó pálinkát.

Nyolcvankettő

- Többet is foglalkozhatnál a háztartással - mondta reggel panaszos hangon Olga -, láthatod, hogy nem győzöm egyedül...

Róbert letette a csészéjét, és rábámult Olgára. Amit mondott, az nem volt egészen igaz, de nem erről akart volna vitatkozni. Ez a hang egy másik életből szólt át hozzá. A konyhában, közvetlenül a szeme előtt, mintha villám cikázott volna át. Hirtelen megértette, hogy mindaz,

ami addig történt, csak azért volt, hogy előkészítse a találkozását Eszterrel, illetve dehogyis a találkozását! A szerelmét, a közös, nagy és - kimondta magában - végzetes szerelmüket, amely nem ismer visszatérést. Ez a világosság rémítő is volt! Hazudott magának, amikor azt hitte (vagy akarta hinni), hogy Eszter mellett Olgát is szeretheti. Nem, legfeljebb csak megtűrheti! De ez a felismerés olyan fájdalmat okozott neki, hogy beleszédült.

Nyolcvanhárom

Megint eltelt egy hét, ették a bőségesebb szombati reggelit, kint sütött a nap. Kiautóztak Kecsetre a még mindig latyakos úton. Juciék udvara félig ki volt kövezve, Olga elégedetten nézte ezt a jól felsepert részt. - Ügyes ez a Laci! - mondta. Juci jött ki eléjük, felöltözve, vaskos gumicsizmában. - Sziasztok! - kiabálta. - Anya, vedd birtokodba a házat, nekem ma hazafias munkám van az óráim után... - Kisjuci is kidugta a fejét, és integetett. Olyan szép volt, olyan egészségesnek látszott, hogy Róbert olvadozott az örömtől. Juci rá akarta bírni az apját, hogy kísérje el az iskoláig. Róbert a cipőjét nézegette. - Ja mondta Juci -, ott állnak a gumicsizmák... A vidéki tantestület nemzeti viselete! - El is indultak, kézenfogva a sárban. - Ilyen falvak már csak Kelet-Európában vannak! - mondta éles hangon Juci. Róbert meglepődött. - De a lányom nem fogja a sarat taposni! - folytatta Juci, és megállott, éppen szemben egy lerobbant házzal, amelyben Sándorfy Kálmán, a valamikor nagy híró, most agyonhallgatott költő született. - Meglátjuk, meglátjuk - mondta csendesítően Róbert. - Te apu - kezdte még mindig éles hangon Juci -, miért nem tanítottál meg erre a rendszerre? Mindent nekem kellett felfedeznem, mert Laci is olyan, mint te, csak hallgat... - Igyekeztem vigyázni rátok - mondta halkán Róbert, és körülnézett. Juci belékarolt: - Ez igaz, mindig éreztem! - kiáltotta. Azután nevetve ő is körülnézett. - Ne félj, a sár nem jó hangvezető! - Most már összesimulva mentek tovább az elhagyatott, még tócsáktól sem csillogó úton.

Nyolcvannégy

Hiába, az idegen ágyban alig aludt két-három órát. Reggelfelé Eszterre gondolt, némi kellemes testi izgalommal is. Kimerülten várta a kávé, de csak sűrűre főzött hecserliteát kapott, ez sem volt rossz. Juci a szalonnát szeletelte. - Tegnapelőtt elfogyott a kávénk... - mondta csaknem szemrehányóan. - Úgy tudom, Eszter néni szerzett valahonnan... - szaladt ki a Róbert száján. De nem folytathatta, mert Olga odakiabált neki a tűzhely mellől: - Izraelből küldi neki valaki, biztosan egy régi pasasa... - Volt egy kis gonoszság a hangjában, amitől Róbert megsemmisült. „Jaj, csak el ne kezdje a féltékenykedést!”, gondolta elkeseredetten. Talált néhány régi kalendáriumot - Juci szedte össze őket a falusiak padlásairól -, azokat olvasgatta tettetett érdeklődéssel.

Nyolcvanöt

Miért születtek olyan későre az ikrei? Amikor már beletörődött ebbe a házasságba? Megunta a fogamzásgátlót? József úgy tesz, mintha egy ilyen feleség kijárt volna neki a Magasságostól... Róbert senkinek sem szólt, csak kijött az irodából. Mint az alvajáró, egyenesen felment Eszterhez a forgalmas bejáraton. (Az épületben más intézmények is voltak). Nem volt szerencséje, hárman-négyen is állottak az íróasztala körül, és hangosan diskuráltak, magyarul és románul. - Vin acuma (jövök)! - mondta Eszter, amikor meglátta, de nem intett. „Örületes hidegvére van ennek a nőnek!”, gondolta Róbert egészen elképedve. „Vagy még ebben is tapasztalata van?”. Eszter felállott, a vállára terítette a kötött kabátját, és előrement a folyosó irányában. A második ablak fölött ki volt írva, hogy „Loc de fumát” (dohányzóhely), a fal

mellett egy lábas hamutartó állott. Eszter aprókat lépett, hihetetlenül egyenesen tartotta magát. Róbert nem várta meg, hogy feléje forduljon, hanem megragadta a karját. - Érted-e már, hogy szeretlek? - mondta halkan, de szinte gyűlölködve. Eszter arca megrándult, miközben felnézett Róbertre. - Vigyázhatnál egy kicsit az ilyen figurákkal... - mondta csendesén. - Ha ezért jöttél... - de nem fejezhette be, mert Róbert közbevágott: - És mert meg akarom parancsolni, hogy többé ne feküdj le Józseffel... Érted-e? - Ezzel faképnél hagyta Esztert.

Nyolcvanhat

Egész délelőtt boldogtalan volt (rosszul is aludt) előző napi ostobasága miatt. Olgára is haragudott, mert sápadt volt. „Még mindig menstruálsz, babám?”, kérdezte magában bosszúsan, de azután nem törődött a dologgal. Ez már délután volt, s végre meg is nyugodott egy kicsit. Most becézte magában Esztert. „Igen, dédelgetnem, simogatnom kellene szegényt...”, gondolta. Szegényt? „Hátha csak játszik velem...”. Ettől a közhelytől egészen lehangolódott, mert most hülyének is érezte magát. „Egy nőnek a flört olyan, mint nekem a cigaretta...”. Ezt a gondolatot sem találta nagyon eredetinek, s csak legyintett. „Mit tudnék kitalálni, hogy végre kibeszélhessük magunkat?”, nézett fel elkeseredetten a mennyezetre (az ég helyett). „Persze ha ő is akarná...”. Olga közben arról beszélt, hogy most újra fel lehet iratkozni színes tévére. - Mégiscsak más lenne az élet! - mondta ábrándosan, de gondterhelten is, mert a készülék ára járt az eszében.

Nyolcvanhét

Róbert kiszökött az irodából, mert nagyon ideges volt. Elment, szaporán lépkedve, mintha igyekezne valahová, a közeli kisparkig. Megállott egy csodálatosan, buján virágzó aranyesőbokor előtt. „Ezt valamikor Olgával lestük, az első aranyesőt!”. De most számíthatni kezdett magában, a régebbi tapasztalatai alapján. „Legalább két, két és fél órára lenne szükségünk, hogy maradjon idő egy jó ölelésre is”, gondolta. „Ha ugyan akarná...”. És érezte, hogy kezd ébredezni benne a vágy. „Előbb jól magamhoz szorítanám, hogy érezzem a mellét, még ha ellenkezne is...”. Továbbment, most a frissiben kiültetett árvácskákat nézte. „Azután jöhetne a duma... de inni is kellene valamit, nem kávét...”. Idegesen cigarettára gyújtott a sovány csomagjából. „De hol?”. A gondolatai valósággal elszíntelenedtek. S hogy igazolja a távollétét, visszatérőben egy trafik felé került. Cigaretta nem volt. Vett két nagy doboz konyhai gyufát. „Tigäri mîine (Cigaretta holnap)”, mondta a bodorított hajú trafikosnő. Ez a frizura új volt! „Úgy látszik, fogtál magadnak egy ürgét”, gondolta Róbert. „Azt biztosan nem hagyta cigi nélkül...”.

Nyolcvannyolc

Két tanácskozás után Róbert holtfáradtan ért haza. Meglepetésére Olga főzőcskézett, a lakásban kellemes illat terjengett. Mondta is Olgának. - Mint minden valamire való erdélyi háziasszony konyhájában... - felelte mosolyogva Olga. „Bezzeg ha franciák lennének - gondolta Róbert -, Eszterrel már régen itt hagytunk volna csapot-papot, és üthetnék bottal a nyomunkat”. Elkedvetlenedett, de később jó étvágygal evett az Olga főztjéből. Határozott mozdulattal, szó nélkül, elővette a szekrényből az üveg ribizlibort, amelyet Jucitól kaptak még régebben. Két pohárral ivott meg belőle, egyedül, Olga csak nézte.

Nyolcvankilenc

Ebédelték, későn, amikor rájuk csengetett a felső szomszédasszony, egy vasúti tiszt özvegye. - Két kamion hagyma érkezett a piacra - közölte felhevülten, és mutatta a hátizsákját (mert azzal járt bevásárolni). Róbert rosszkedvűen abbahagyta az ebédet, és lement az udvarra. - De tíz kilónál többet ne vegyél - szólt utána Olga -, mert Eszter is rendelt valamit... Csak reánk zöldül. - A garázsból elővette a bevásárló kocsit, és cigarettázva elindult. (A piac közelében lehetetlen volt parkolni). „Ha nem ebben a rendszerben élnénk - gondolta -, nem lenne botrány a szökésünkből. Senki sem szaglászna utánunk, kivennénk egy lakást valahol messze... Nincs megoldás! Még albérlőknek sem fogadhatnak be, tilos...”. Felragadott egy zsákot és beállott a sorba, a mérleg elé. Tizenkét kiló volt, csodaszép vöröshagyma. Most már elégedett hangulatban fordult visszafelé. „Megmondom Olgának, hogy adjon most ő néhány kilóval Eszternek”. És még nevetett is magában.

Kilencven

Este színházba mentek, az óvárad operisták ária- és dalestjére. A rengeteg ember között nem tudtak beszélni Eszteréssel, csak integettek egymásnak. Eszter egy feltűnően nyugati származású blúzt viselt, többen megnézték. Olga sem hagyta szó nélkül. - Azt mondta egyszer - súgta a Róbert fülébe, amikor szünet után visszamentek a helyükre -, hogy megunt az intézeti kötetényeket... Árvaházban is volt. - Ez jó a káderlapjához - mondta fölényesen Róbert. És éppen akkor elkapta Eszter tekintetét: Őt nézte! „Édes! Édes!”, mondta magában. „Ha most veled mehetnék haza...”. Csaknem könny szökött a szemébe, miközben a zenekar rázendített a Kék Duna keringőre.

Kilencvenegy

Róbert délelőtt a második pótkávéját itta (a valódi már elfogyott) és próbált belemélyedni a jegyzeteibe. Megszólalt a telefon. - Beszélj románul - mondta suttogva Eszter. - Gyere hét órákor a cipősbolt elé... - Da, da, nu am uitat... Mulțumesc, doamnă (igen, igen, nem felejtettem el... köszönöm, asszonyom)... - dadogta Róbert. Eszter letette a kagylót. Róbertnek nem kellett színlelnie a felindultságát. Kijött a főnyeremény! - A nemjóját neki! - fordult nevetve Olga felé, aki előbújt a szobájából. - Majdnem elfelejtettem... Még jó, hogy telefonált a Popeasca (így nevezték egymás között egy idős, özvegy jogásznőt)... - „Olga alig ismeri, ebből nem lehet baj”, gondolta Róbert. - Ki kell mennem este az állomásra, jön Iași-ból egy nagyfejű pasinger a holnapi tárgyalásra... El kell kísérem a Poianába. - Autóval? - Ma nincs jogom vezetni... Majd csak kapok egy taxit, vagy egy meszek fuvarost... - és elfordult, mint aki befejezte a témát, de a szíve hevesen dobogott. Olga nem folytatta, bár látszott az arcán, hogy nem tetszik neki a dolog. Délután Róbert másfél órát hevert könyvvel a kezében, hogy teljen az idő. Olga alig hallhatóan horkolt. Tíz perccel hét előtt ott volt az üzlet előtt, amelynek a kirakata csak kevéssé világított. Öt perccel később a túlsó oldalon megpillantotta Esztert, karján a letakart kosárral. Róbert átment hozzá, és megpróbált kezét csókolni neki, de Eszter nem engedte. Derűsen nézett Róbertre, közben meglegyintette az arcát. - Ugye tudod, hogy ezt miért kaptad? - mondta, és elmosolyodott. Majd folytatta: - Nagyot hazudtál? - Nagyot - ismerte be Róbert. Eszter elindult. - Én ettől egyelőre megmenekültem - mondta. - Még élvezhetem, hogy randevúra megyek... - Róbert karon akarta ragadni. - Még ne - mondta Eszter, de erősen hozzásimult Róberthez a már-már sötét utcán. Nemsokára a magas bérházak között jártak, az ablakok kezdtek kivilágosodni. Keveset beszéltek, Róbert kába volt az

izgalomtól, mert sejtette, hogy valami meglepetés vár reá. Fent, a hetedik emeleti lakásban Eszter némán a konyhába vezette Róbertet, és a kosárral bement a beteg öregasszonyhoz. Róbert egyik lábáról a másikra állott. - Egyél csak nyugodtan, mindjárt visszajövök... - hallotta az Eszter hangját. Eltelt még néhány perc. Amikor Eszter visszatért a konyhába, üdvözült tekintettel nézett Róbertre, és leült az asztal sarkára. Kezdte lassan felfelé húzni a szoknyáját. Róbert hozzáhajolt, és rátapadt a szájára. Viharos volt félszeg ölelésük is. Végül Eszter két kézzel megsimogatta Róbert arcát. - Ne parancsolgass nekem... - mondta, és boldogan mosolygott. Róbert megcsókolta a kezét. Néhány perc múlva szédülten botorkált lefelé a sötét lépcsőházban. Csak a lift piros gombja világított.

Kilencvenkettő

Még mindig le volt bunkózva az élménytől, amíg a kocsit rendezte. „Honnan vette Eszter ezt az ötletet? Filmekből nem, mert ilyesmi nincs nálunk... Talán a regényekből... Lehet”. Olgának az este azt mondta, hogy április elsejei tréfa lehetett az egész, mert hiába várt az állomáson. De told le őket! - mondta mérgesen Olga. Szép idő volt, Róbert füttyörészve vezetett. Olgát letette a munkahelye előtt. Egy pillantást vetett a kocsi belsejébe. Egészen más szemmel nézte! „Hátha egyszer itt is...”, de azután leszidta magát. „Nem szabad megsértenem egy ilyen ajánlattal!”. Minden átmenet nélkül elhatározta, hogy igenis megcsinálja a könyvét... „Gatyába rázom három-négy hónap alatt!”. Mosolygott, mikor a bejárat felé ment. Láta Eszter csodálkozó arcát, amikor kézbe veszi a (vaskos!) kötetet... „Ezt mikor csináltad?”. De estére elszontyolodott, káromkodva szidta a tévéhíradót. - Remélem, a hivatalban befogod a szádat! - mondta Olga.

Kilencvenhárom

Könyvtár, levéltár, láttamoztatta az igazolványait, kényelmesen sétált egyik helytől a másikig. „Végeredményben - gondolta derűsen - ha Eszternek ennyi is elég, hát Istenem...”. De érezte, hogy hazudik... Nem, ő karonfogva akar járni Eszterrel, mindenki előtt, hadd bámulják őket! „Illetve... játéknak így is szép, és fiatalító!”.

Kilencvennégy

Hirtelen olyan depresszióba esett, hogy feketének látta az egész világot. Ez a hazudozás nem mehet tovább! Miért várja meg, hogy Olga észrevegyen valamit? Van-e joga ahhoz, hogy Esztert esetleg szakadékba rántsa? Róbert előtt hihetetlennek tűnt fel, pedig igaz volt, hogy valamikor órák hosszat beszélgetett Eszterrel, itt náluk, vagy másoknál; Eszteréknél ritkábban, mert kicsi a lakásuk. (József mániákusan félt attól, hogy egy jobb lakásból kidobhatnák őket). - Róbert - mondta este Olga -, valami kellemetlenséged van a szekuval? Olyan levert vagy az utóbbi időben... - De Róbert valósággal rárivallt: - Ugyan, mit beszélsz? Talán eltitkolnám előtted? - Volt idő, amikor megtetted - felelte Olga. - Az régen történt, kímélni akartalak... Most már nem félek, elviheti az ördög az egész szekut!... - Akkor pihenned kellene... Pont most jutott eszedbe a könyved? - Róbert csak lógatta a fejét. - Talán igazad van... - mondta halkán -, meglátom... - Szótlanul ettek.

Kilencvenöt

Kínjában Róbert már arra is gondolt, hogy elmegy valamelyik ügyvédismerőshöz, és bizalmasan tanácsot kér tőle... Például Bató Ádámhoz... De csaknem hangosan felnevetett az utcán (vásárolni volt), mert eszébe jutott, hogy Ádám felesége közismerten együtt él egy nála jóval fiatalabb orvossal... Ráadásul ez is nős... Ki tudja, hogyan csinálják? Vagy belenyugodtak a helyzetbe, és mindent az időre bíztak? Nem is rossz megoldás, nem fáj a fejük... „Lassan megkopik az erkölcsi érzékem!”. A vacsoránál Olga egy viccet mesélt. - Horváthné meggyónja, hogy van egy szeretője... Kicsoda? - kérdi mohón a pap. - Hát... a helyőrség tisztikara... - és Olga szívből nevetett. Róbert kínosan vigyorgott (de persze régóta ismerte a poént). „Úgy látszik ezek a nők képesek lennének ilyesmire”, gondolta dühösen.

Kilencvenhat

Két dologra határozta el magát: először is megpróbál a jogi lehetőségek felől érdeklődni egy lakásvétel tekintetében (Eszterrel kettesben meglehetősen összegű kölcsönt vehetnének fel); másodszor, pontosan megtudni, hogy Eszternek milyen kötelezettségei lennének a két fiú iránt. A másik vonal: diszkréten figyelemmel kísérni az Ádámék taktikáit, vigyázva, nehogy szekus hírébe keveredjék esetleges kérdéseivel... Bár ez nem nagyon izgatta... De hátha azért hívatnák be, hogy a tudtára adják: az ő felhatalmazásuk nélkül nem dolgozhat más „szervezetnek”, ne ugráljon... Mert azt mondják, többféle szeku is van! „Meg kell bolondulni!”. Nincs kivel beszélni...

Kilencvenhét

Róbert ingujjban hevert a díványon, mert a fűtés váratlanul újra működni kezdett. Egyszer már levágták, amikor még hideg volt, most pedig mintha megőrült volna az a hőerőmű, ontja a meleget. Kint sütött a nap. Eszter valószínűleg piacozik, de neki nem szólt. Hirtelen belényilallott a gondolat, hogy biztosan József miatt viselkedik ilyen kétértelműen (ha ugyan szereti?!), mert őt, Róbertet félti... Megfenyegették, Jézus-Mária, csak nem szervezték be arra, hogy éppen róla szolgáltatson információkat! Mert ez egy ilyen játék, igazi puzzle!... De lehetetlen, hiszen kiolvasta az Eszter tekintetéből, hogy szereti... Mégiscsak ketté kellene vágni a gordiusi csomót! „Lépj egyet, Eszter!”.

Kilencvennyolc

Juciék átmentek Alsószemesre húsvételni, a Laci szüleihez. (Megosztották az ünnepeket az öregek között). - Már biztosan elmentek istentiszteletre - jegyezte meg Olga. - Én is majd egy templomba járó vénasszony leszek - tette hozzá. Róbert nagyot nézett, ilyesmit még nem hallott Olga szájából. (Időnként ők is jártak templomba, de nem ünnepnapokon). Róbert leült a tévéhez, Olga kiment a konyhába, hogy előkészítse az aznapi adagot a töltött káposztából. De néhány perc múlva visszatért, támolyogva, kihevült arccal, mintha egy hirtelen láz rohanta volna meg. Róbert megrémült, lefektette Olgát a díványra és telefonálni akart a mentőknek. Olga leintette: - Elmúlik, nálam is elkezdődött... Nyugi. - Róbert csak akkor értette meg, hogy miről van szó. Hozott egy pohár ásványvizet. „Többé nem kell izgulnunk a hónap végén”, gondolta. És Eszter? „Igazán nem érdekel, egy gyereket is vállalnék tőle”, de ezen egy kicsit mulatott magában. Így telt el a húsvétjuk, pihenéssel, ami nem is volt rossz. Később Róbert

hallotta a szobájából, hogy Olga Eszterrel beszél. - Ha egészen jól leszek, holnap estefelé elmegyünk hozzájuk öntöződni - mondta, amikor benyitott Róberthez, hogy vacsorához hívja.

Kilencvenkilenc

Róbert látta, hogy Olga igyekszik kicsípni magát az öntözéses vizithez. Tetszeni akar valakinek? Vagy versenyezni a háziasszonnyal? Ez látszott valószínűbbnek. Eljött még egy fiatal pár (a József rokonságából). A fiú meteorológiai tisztviselő volt, mellesleg úszóedző, az asszony - civilben baronessz - szakmunkásnő egy gyárban. (Egyetemet nem sikerült végeznük.) Feltűnően sokat beszéltek arról, hogy kik mentek el végleg, és hová. Olga nagyon élénken viselkedett, rengeteget mesélt mindenféléről. Eszter egy kicsit megjátszotta a fiatal nagynénit (úgy is volt öltözve). Róbert elég sokat hallgatott, és csak élvezte Eszter mozgását. Olga végül becsípett a likőrtől, egyfolytában kacarászott, amíg hazavitte. - Ugye hogy még jó bőr ez az Eszter? - kérdezte. - Mi jut eszedbe! - szólt rá bosszúsan Róbert.

Száz

A látogatás felkavarta.

Ez a hivatali munka tiszta marhaság. A nyugdíjért, és mert élni kell. Most van abban a korban, hogy éppen-éppen még... mit? Zúgott a feje! Tudta, hogy a könyve nem fog elkészülni, a legvacakabb lexikonba sem kerül bele a neve. Lehet, ez a szerelem is azért ütött belé, hogy minden mást elfelejtsen. Mostanában meg azon kapta magát, hogy félórakig elábrándozik azokról a percekről (mert csak percekről volt szó idáig!), amikor a magáénak mondhatta Esztert. Ha kiszökhethnének Nyugatra... De Eszter még két fiút nevel! Különben is, megvan a munkaterve. A múltkor azt is elmondta, hogy napi három órai szabad kutatómunkát engedélyezett neki az intézet, mert a témája belekerült az országos tervbe. Nyugaton is be tudna kerülni egy programba... Ő pedig vállalná a két fiút és az egész házat! Mint a Sántha Klári (hegedűtanárnő) férje Ausztráliában. Az oktatásügybe nem tudott bekerülni, de kézbevevett két háztartást, egyet délelőttre fizetségért, délutánra a magukét, a bevásárláshoz már autót használhat! Azt mondják, remekül élnek, de a fontos az, hogy meglegyen később a nyugdíj! Ő, Róbert, még írhatna is, hiszen fejből tudja a faluját a három nemzetiséggel és három pappal, fejből felsorolja még most is a családokat... Nyugaton cikk az ilyesmi, dül a céltalan antropológia, ahogy nevezik... Eszter ábrándozik-e néhanapján? Róbert megtörölte a homlokát. Itt is mindent vállalna Eszterért, ha naponta láthatná a mellét, és belecsókolhatna a háta közepébe! Ez kell neki az élettől, nem a dicsőség... Elbújhatnának faluhelyen is...

Százegy

Ki tudja, mi ütött Olgába, de délután hisztizni kezdett a mosógép mellett (amelyet egyébként Máriskó kezelt). Meddig kell még kínlódnia egy ilyen kézi masinával? Azt mondják, Bukarestben már megjelentek az automatikus mosógépek, megnyomsz egy gombot, és kész! Menjen le és nézze meg, mit lehetne csinálni, mert ő nem bírja tovább! - De honnan szerzel hozzá mosóport? - kérdezte gyámoltalanul Róbert. - Én azt hallottam, hogy ez a legnagyobb probléma... - (De kezdett feldühödni az ilyen fölösleges hisztikért.) - Kérjünk Nyugat-németből valakitől, aki okosabb volt nálunk, és idejében elment! - Olga közben egészen kivörösödött az indulattól. - Gyere, segíts legalább odébb mozdítani ezt a dögöt! - Róbert segített neki, és ezt mondta: - Igyál egy pohár vizet! - Olga sírni kezdett, szipogva dolgozott tovább.

Százkettyő

Olga ezzel kezdte reggel: - Meg is bolondulok, ha nem láthatom a lányomat és az unokámat! - Addig telefonált, amíg elintézte magának a hivatalos kiszállást, statisztikai adatokért. - Egyél valamit délben, estére majd hozok Jucitól... - Hozz minél több szalonnát! - (Nemrég olvasta valahol, hogy a NASA ajánlotta az űrhajósoknak.) Elég későn került haza, a Máriskó friss tojásaiból beütött magának két ökörszemet, de hirtelen úgy érezte, hogy valami édességgel kell folytatnia... Nem feküdt le, hanem visszakötötte a nyakkendőjét, s elindult a cukrászda felé. - Égi parancs volt! - gondolta határtalan örömmel, amikor megpillantotta messziről Esztert. Fehér esőköpenyt viselt, és csendesen lépegetett. „Hogy oda ne rohanjak!”, pedig nagyon is rohanni akart, csaknem nevetve. De hirtelen lefékezett, mert egy lódenbe öltözött férfi Eszterhez szegődött, biccentett, és tovább ment vele. Róbert előtt elfeketedett a világ, s csak a cigarettát kívánta, de azonnal. Vánszorogva indult vissza, hazafelé. Tudta, hogy ezt a jelenetet sohasem hozhatja szóba. „Bár csak félreértés lenne...”, gondolta; a süteményt elfelejtette.

Százhárom

Olga fáradt volt az úttól, Róbert alig tudta felverni. Gyorsan lement, hogy a bejárat elé hozza a kocsit. Alig fékezett le, meglátta a tegnapi férfit, aki közömbös arccal ment a túlsó járdán a belváros felé. Borzasztóan lehangolódott, bár még csak sejtésekről volt szó. A férfit most is jó alakúnak, rugalmas járásúnak látta. „Lehet, észrevettek valamit...”, gondolta, „már nem is titkolják...”. Nézte a távolodó alakot. „Eszter talán kinevetne... Vagy csak megjátszaná magát?”. De érezte, hogy nem fog tudni sokáig hallgatni. „Vége, vége... Még tönkreteszem szegény asszonyt!”. Olga derűs arccal jött ki a házból, és Róbert hirtelen nagyon megsajnálta, talán inkább mint máskor. „Jó, hogy még semmit sem vett észre, és néha még fel is néz reám”. Igyekezett ő is jókedvűnek mutatkozni, és megdicsérte az Olga sálját. - Ez már régi szegény - mondta Olga -, de most másként kötöttem meg.

Száznégy

A tegnapi szorongatottsága után világossá vált előtte, hogy ma döntenie kell. „Éppen ma, tizenharmadikán!”. Ült az asztala előtt, semmi sem érdekelte. „Mindketten örültek vagyunk, játszottunk a tűzzel... Bármelyik pillanatban felfordulhat az életünk, pedig szeretjük egymást!”. Egy kicsit megnyugodott, visszanyelte a könnyeit. „És Eszter... Hol van? Miért nem rohan hozzám, hogy mindent elmondjon?”. De semmi sem történt, a nap mintha süketen telt volna el, amit Róbert nagy kegyetlenségnek érzett az élettől. Otthon tévetegen ránézett a tévére. „A Dallashoz fel kell ébresztenem Olgát...”. De még korán volt, feltett egy pótkávét magának. Azután Olgára gondolt, és megtoldotta a kávé egy jó kanállyal.

Százöt

A vasárnapi hangulatot növelte a kinti napfény. - Menjünk tekeregni - kiáltotta Olga -, az ebéd ügyis kész, csak egy üveg uborkát kell felhoznod a pincéből... - A sportkert felé menet úgy határoztak, hogy megnézik a Bronxnak elkeresztelt, csupa egymáshoz szorított, apró ablakos tömbházból álló, félig kész lakónegyed. Már csaknem mindegyik épületben laktak, az erkélyek tele voltak száradó fehérneművel. - Szerencsénk van ezzel a napsütéssel - jegyezte meg Olga. Megkeresték a legközelebbi lépcsőházat, Róbert be akart nézni legalább a folyosóra. Az üveges bejárat ajtó mögött kamaszok cigarettáztak, a betonpadló tele volt csikkal; a szürkére mázolt ajtók nem nyújtottak szívderítő látványt. Lábtörlőt egyik előtt sem

láttak (mert ellopták volna őket). - Nagy szerencsénk volt az első szériával, de a szomszédokkal is - mondta Olga. Róbert csaknem megjegyezte, hogy a József édesanyja is elég jól járt, de idejében befogta a száját. De feltűnt neki, hogy a lépcső mellett két felvonó is volt. Eszébe jutott valami, és elhatározta, hogy az első adandó alkalommal szóba hozza a dolgot Olga előtt. Délután gondtalanul aludt, csaknem boldog volt az ötletétől.

Százhat

- Szívem - mondta Olga, amikor kikelt az ágyból -, elmehetnél egy kis dohányért a Csekbe, kellene... - Jó, úgys be kell iratnom a kamatokat - felelte Róbert. - Hozz vagy kétezer lejt! - kiáltotta Olga már a fürdőszobából -, elég lesz... - Róbert este átadta a pénzt Olgának (magának is megtartott valamit), és elkezdte mondani, hogy jó lenne befektetni a kis pénzüket valamibe. - De mibe? Aranyba? - kérdezte Olga. - Ugyan! - mondta dühösen Róbert. - Sittre akarsz kerülni? De például egy lakásba, a Kisjuci nevére... - De mit érünk vele? - kétségeskedett Olga. - Bármikor eladhatjuk, manapság a pénz értéke csak nő az ingatlanokban... - (A pénz Olga örökségének egy része volt, szüleinek somosdi házából). - De egy krajcár nélkül leszünk! - Nem hiszem, még maradna... - Van valami ötleted, hogy hol? - kérdezte Olga most már kissé nyugodtabban. - Majd megérdeklődöm... - És Róbert alig várta, hogy elmondja a dolgot Eszternek... A lakás bérbeadását majd húzná-halasztaná.

Százhét

Támadt még egy ötlete! Már régebből tudta, hogy a Bronx-negyed központi, hatszögletű épületének hat bejárata van, s valamennyi egy körkörös folyosóra nyílik. (Furcsa, a moszkvai magasházakra emlékeztető, tizenöt emeletes monstrum volt, jócskán kiemelkedett a többi lakótömb közül). A folyosó két oldalán rendezkedtek el a földszinti lakások, s Róbert úgy hallotta, hogy az udvarra nézők olcsóbbak. Délután el is szaladt Bronxba, hogy körülnézzon. A folyosóról kiláthatott az udvarra. Csak néhány porolóállvány éktelenkedett erre-arra, a kövezet alig látszott ki a piszkos latyak alól. Megkereste a házkezelőseget. Egy hetyke, cigarettázó fiatalember fogadta az ajtóban. - Nem kinevezett, hanem megválasztott adminisztrátor vagyok... - felelte Róbert érdeklődő kérdésére. - Az én feladatom csak a pénzbeszedés, tessék a trösztöz fordulni... - Már alkonyodott, az udvar még sivárabb látványt nyújtott. „Nyáron tele van gyerekekkel...”, gondolta Róbert, amikor rosszkedvűen hazafelé indult.

Száznyolc

De másnap olyan lázas nyugtalanság vett erőt rajta, hogy már hivatal előtt bement a trösztöz. Megtudta, hogy a legfelső emeleteken még kaphat valamit, ha nem kér részletfizetést. - Nem csinál rossz vásárt - mondta egy mérnök -, télen melegebb lesz ott fent, és biztosítjuk a víz-ellátást; lift még nincs... - Róbert lement az utcára, hogy felhívja Olgát, de képtelen volt vonalat kapni, a készüléknek valami baja volt. Mit csináljon? Olga az mondta, hogy őt a hely nem érdekli... Csak legyen meleg, mert akkor Juciék jól ki tudják adni albérletbe. Olga viselkedése nem tetszett Róbertnek, azért is akart volna beszélni vele, de nem habozott sokáig, és visszament. Boldogan jött ki, zsebében az engedéllyel, hogy megtekinthesse a - még ki nem festett - 79. számú lakást a tizenegyedik emeleten. Délután Olga azt mondta, hogy neki mindegy, menjen csak egyedül, ő megvárja a liftet, hívja be Jucit és Lacit.

Százkilenc

Megjött közben az első Utunk (minden csütörtökön jelent meg, Róbert délben vette ki a postafiókjából). Itt volna az ideje, hogy megpróbálja átadni a másik postai kulcsot Eszternek, legalább ennyi kapcsolatuk legyen. És el kell újságolnia neki a lakásügyet is, persze egyelőre minden célzás nélkül! Este felé hiába próbálkozott a blokkban, az adminisztrátor nem volt ott, hogy felkísérje. („Be kell szereznem néhány doboz Kentet, legyenek mindig a táskámban”). Olga az Utunkat olvasta nagy érdeklődéssel. - Te, innen tudtam meg, hogy egyik volt kolléganőm, Hosszú Ibi, elvált a férjétől... Kiöntötte a bánatát egy karcolatban... Ez megérte az előfizetést - mondta, és jót nevetett hozzá. Azután elgondolkozva letette a lapot. - Ezeknek jól megy, amint hallom... Vajon őszintén csinálják-e, vagy csak teszik magukat? - elmélkedett hangosan. Róbert arra gondolt, hogy ezután takarékoskodniuk kell. Hülyeség volt megrendelni ezt a lapot, találhatott volna más megoldást is.

Száztiz

- Mondd - kezdte az ebédnél Olga - a rendszerről, mint olyanról, szoktál-e beszélgetni valakivel, ha nagyon el vagytok keseredve? - Elment az eszed - nézett rá Róbert. - Mert velem nem... - mondta védekezően Olga. - Pedig látom, hogy... - de nem fejezhette be, mert Róbert dühösen közbevágott: - A múltkor Juci is elkezdte... - Mit mondott? - Olga ezt csaknem kiáltva kérdezte. - Hogy az ő lánya nem fogja a sarat taposni... - Ja! - mondta kiábrándultan Olga, mielőtt még Róbert folytatni tudta volna. - És azt is - mondta tovább Róbert most már beszívott ajakkal -, hogy én sohasem tájékoztattam eléggé - és jól megnyomta az utolsó két szót. - A nagy helyzet az - mélázott el Olga -, hogy nekünk már mindegy, nekem nem is lenne erőm valamit elkezdni... ha ugyan erre gondolsz - fejezte be, és ránézett Róbertre. - Kialakult az életünk, és kész! - Róbert a vállát vonogatta, miközben kortyolt a borból. - Ki tudja, mi jár a fiatalok fejében... - kezdte újra Olga. - Kár, hogy nem hajlandók beszélni velünk, csak titkolóznak... - Ezzel tovább evett. Róbert kínosan érezte magát. Folytassa, ne folytassa? Cuppogott, tette magát, hogy csak a bor íze érdekli.

Száztizennyeg

Este megnézték a tévében egy magyar filmet, két falusi tanítónő furcsa és persze boldogtalan szerelmeiről. - Ez is jobb, mint az osztályharc - mondta elégedetten Olga, amikor ágyba bújtak. Róbert mereven feküdt a hátán, és a magasabbik, szőke színésznőre gondolt (de a nevét már elfelejtette). Hülye egy alakkal kellett megelégednie, a tanfelügyelővel! Ez jutott ki neki... nagy ritkán. Próbálta felidézni azokat a percek, amikor Eszter az övé volt... vagy legalább is odaadta magát neki. Amikor éppen nem csókolóztak (jaj, be jó volt!), ő csak azt suttogta, sóhajtott, nyögte az Eszter fülébe, hogy „Szeretlek!”, mert tudta, hogy a nők ezt a szót várják, és általában viszonzózzák is. De Eszter nem, hallgatott, mintha csak a kéjt kereste volna, a melle hullámozott, a szája rángatózott, és lihegve állta az ő rohamait. Igaz, mondta neki vagy kétszer, hogy szereti, de ez mintegy közlésként hangzott, a forró helyzet (amelyet mind a kétszer ő alakított ki) elnémította. „Remélem nem valaki másra gondolt!” - és rémülten oldalra fordult. Ez idáig nem jutott eszébe! Régebben sem sokat törődött a nők rejtélyeivel, de most azon gondolkozott, hogy valójában mit éreznek az első elhatározáskor? Ez náluk a szerelem igazi pillanata? A többi csak testiség? Egészen magán kívül volt, és ha Eszter ott lett volna mellette, vallatóra fogta volna. Olga aludt, már-már a melléhez nyúlt, de azután meggondolta magát. „Meglátjuk reggel...”. Ettől viszont rossz kedve lett, és elaludt.

Száztizenkettő

Reggel korán kelt, lemondott a borotválkozásról, megivott némi kávélottyót, és kapkodva felöltözködött. - Megyek, megnézem a lakást - mondta. Olga még nyújtózkodott. - Ejsze vasárnap van, az adminisztrátor nem lesz ott... - De igen, kilenctől hivatalos órát tart, rengeteg a lakó... - És elrohant. Volt ideje, a Kisállomás felé került és egy cigányasszonytól vett két doboz Kentet. Olyan drága volt (nem is tudta idejét, mikor vásárolt utoljára Kentet), hogy káromkodva ment tovább. (Hallotta, hogy a cigányoknak jól megszervezett láncuk van a külföldi cigarettára, a kikötőktől az ország belseje felé - állítólag a milícia csendes közreműködésével). Az adminisztrátor ott volt, de a kicsi irodába négy-öt asszony lármázott, Róbert alig fért be tőlük az ajtón. Amikor az idegesen cigarettázó tisztviselő meglátta kezében a papírt, csak intett: - Poftíti (tessék)! - A befejezetlen lépcsőház félelmetes volt, s még inkább fent a néma folyosó. Megtalálta az ajtót, és kinyitotta. Az ajtókeretről por hullott a fejére. Amint körülnézett a félhomályban, a szíve mindjárt összeszorult arra a gondolatra, hogy Juciéknak egy napon itt kellene lakniuk. Balra a szeme megakadt a vastag szennylevezető csövön, amely a miniatűr konyha bejáratánál éktelenkedett. Most látott először ilyen „blokkgarszont”, amelyet hivatalosan lakrésznek neveztek. Másfél alacsony szoba. A konyha cementes, a többi helyiség padlóját linóleum borítja. Idehozni Esztert! Teljesen lehervadt. A szoba sarkában észrevett egy összegöngyölt, koszos matracot. Talán a munkások pihennek rajta ebéd után. Vagy a szerelmet is itt gyakorolják? A zuhany és a vécé még nem működött, de a konyhában, a bűdös kagyló fölött, folyt a víz! Ez is valami... Villany még sehol. Nagy nehezen bezárta az ajtót, és lekullogott a lépcsőn. Nehezen nyugodott meg. De otthon uralkodott magán, és nevetve kínálta Olgát a Kentből.

Este, már félálomban, eszébe jutott Kati, nála jóval idősebb unokanővére. (Fiatalon meghalt tüdőbajban). Ez a Kati a kerti lugasban körbe ültette a gyerekeket, ő pedig mintha színpadon lett volna, illegette magát előttük, és énekelt:

Egy diszkrét kis lakás
az mindig izgató,
nincsen benne más,
csak összébújni jó.
Ám ez éppen elég,
mert a nő ha belép,
minek oda egyéb még?

Ők, a kicsik, egy szót sem értettek az egészből, de fűjták Katival a slágert, és tapsoltak hozzá. Most röhögni lett volna kedve attól a diszkrét kis lakástól, amelyet látott.

Száztizenhárom

Délelőtt. A piszkos-rongyos szalmazsák emléke üldözte. Vagy ez is hozzátartozik a szerelemhez, a mocskokba kevert rendkívüliség - úgy néha-néha, különleges izgalomként? Eszter tiltakozott-e volna? Vagy vadul, viharosan élvezte volna a helyzetet, mint ahogy gondolatban ő élvezi máris? És ez mind a szerelem legegyszerűbb lélektanához tartozik? Vagy neki ment el az esze? Nem normális újabban? Idegesen sóhajtozott, szinte semmit sem dolgozott, és úgy tett, mintha a tavaszi szélről fájna a feje.

Száztizennégy

Olga egyenesen rákérdezett: - Megbántad, ugye, hogy belevágtál ebbe a lakásügybe? Ezért lógatod az orrodát? - Hát... - felelte kitérően Róbert - elég sok problémánk lesz vele... egyelőre... - Na jó - mondta Olga, és letette a vasalót. - Holnap odamehetek veled, ha akarod... Egy kicsit magadra hagytalak... - és mosolyogva nézett rá. - Ó dehogy! - tiltakozott Róbert (őszintén!). - Nem erről van szó... Úgyse segíthetnél... Majd csak mindent elintézek. - Odament Olgához és megcsókolta a feje búbját. „Pocsék egy színjáték - gondolta -, de nem csinálom rosszul!” - A nyári programot is meg kell beszélnünk - folytatta, mintha a lakás kapcsán a gyerekek is eszébe jutottak volna. Olga kétszer is bólintott, csak nézett maga elé, és újra bólintott. Róbert arrébb akart lépni, de hirtelen földbe gyökerezett a lába. Villámcsapásként hatotta át a felismerés, hogy a nőknek olyan titkaik vannak, amelyeket lehetetlen kifirtatni... Megkérdezhetné Olgától, hogy merre jár az esze, s kapna is egy őszintének tetsző választ, de ez nem elég! A tiszta, leszűrt igazságot sohasem tudhatja meg. A rémítő fényben a maga belső világába is beláthatott. Igen, a férfiak sem különbek, mindnyájan egyformán, hozzáférhetetlenül titokzatosak vagyunk. Mehetnek a fenébe a lélektanászok, üres szalmacséplés minden szavuk. Hiába beszélgetne Eszterrel is. Sohasem fogja megtudni, hogy... hogy... igen, hogy mik az indokai! Miért tesszük azt, amit teszünk? Színészkedés az életünk.

Száztizenöt

Szinte örvendett, hogy ebben a lelkiállapotban nem kell Eszterrel találkoznia. Hiszen nem mondhatja neki, hogy „kérlek, tálald fel magadat, de egészen!”. Illetve, végeredményben mondhatná, Eszter talán meg sem lepődne, hanem beszélni kezdene. És bizonyára az igazat mondaná... De neki a lényeg kell, hogy most mi van... Ha szereti, miért szereti, miért engedte magába, mint egy nőstényállat, miért határozta ezt el... Az ő korában! Mi ez? Kíváncsiság? Egy férfitől még csak hagyján, de egy nő mit akar a férfitől? Beleborzongott a talányba. Olvasta néha, hogy valamelyik író „lélektani hitelességgel” ábrázolta hősnőjét. Például: Tolsztoj mindent tudott Karenina Annáról? De honnan, de honnan?! Róbert az ablaknál állott és akaratlanul is megfigyelhette, hogy az alkony valósággal rázuhant a városra.

III. rész

Száztizenhat

Eszternek az jutott eszébe reggel - miközben nagy gonddal fészülködött -, hogy az öngyilkosság minden problémát megold. Rábámult hosszú szőke hajára (önkéntelenül a szálak gyökereit is vizsgálta, nem sötétedtek-e ki) és borzongani kezdett, nem is kellemetlenül, sőt mintha egy kedves férfikéz érintette volna meg. Mély (annyiszor eltitkolt) vallásossága tiltakozott a gondolat ellen, esze viszont azt súgta, hogy akkor többé nem kellene szégyenkeznie önmaga előtt, amit egyszerűen már nem bírt tovább. Hátracsapta a haját: de hiszen közben határtalanul boldog! Micsoda öröm és - igen! - boldogság volt meglátni a Róbert arcán a kék, a felmagasztalódottság villanását, ami a legnagyobb hommage a nőnek, mert annyi hála is van benne, hogy attól meg lehet örülni! Letette a fésűt: ő ezt nem szégyelli, gondolta most dacosan (bár tudta, hogy hiába, a szégyen most már belefészkelte magát a lelkébe-szívébe.) Sohasem gondolta volna, hogy egyszer a Róbert arcáról le fogja olvasni az elpusztíthatatlan, kitörölhetetlen, egyetlen valódi szerelmet, amit az Isten megadott az embernek. Leült, egészen elerőtlenedve, úgy kívánta Róbertet. Azt már nem is kérdezte magától (mint annyiszor), hogy miért őt, és mióta... Most úgy érezte, hogy attól a perctől kezdve, amikor meglátta, bár sejtette már, hogy Róbert nem emlékezik első találkozásukra. Felnevetett, jókedvű lett. No, akkor csak várjon még! Rengeteg munkája volt, estig, a már sötétedő utcán jött hazafelé, és folyton-folyton csak a Róbert arcát látta.

Száztizenhét

Öltözködtek, amikor József odaszólt Eszternek. - Ma péntek van... - és beledugta az ingébe szőrös karját. Eszter valósággal - József szemében indokolatlanul - felriadt: - Igen, igen - mondta sebesen. József azt juttatta eszébe, hogy valami bőjtőset készítsen az anyjának. Jól is tette, mert a tegnap elfelejtette. - Ma korán jövök haza - mondta, és elfordult, hogy ne lássa a férjét. - Istenem, ha több erőm lenne... - gondolta, de nem fejezte be, mert rácsapott egy másik gondolat, amellyel hetek óta viaskodott: hogy milyen szégyentelenül szemforgató kispolgárok vagyunk! - Akkor kellett volna, igen, akkor, azokban az első pillanatokban... mi kellett volna? Őszintének lenni, nem figurázni! Elszomorodott, kiment a konyhába. - Az Isten verje meg ezt az egész kuplerájt! - fakadt ki, és nem szégyellte magát. Lázasan dolgozni kezdett. Elhatározta, hogy szakít Róberttel, az első alkalommal megmondja neki. A késsel belevágott az ujjába, felszisszent. Ettől meg ismét boldognak érezte magát. - Higgyek a jeleknek? - Máris tudta, hogy hinnie kell.

Száztizennyolc

Reggel mégis bevallotta magának, hogy nagyon, de nagyon boldogtalan. Visszaforgatta a fejében életének lelki szakadékait. Igen, sokszor érezte magát éppen így, egy sűrű-sűrű sötétség kellős közepén. Mint akit méltatlanul súlyos büntetésre ítélték. Csak azért, mert nőnek született. Egy nő sohasem teheti azt, amit akar. Odarohanni... Belebámult a konyhába, de semmit sem látott. Kedves angol teafőzője (az ócskapiacon vette egy volt prefektustól) megégette a kezét. Tudta, hogy most már napokig így lesz: kétségbeesetten fog küzdeni a dep-

ressziójával, nehogy valaki észrevegye. Főként a fiúk tekintetétől félt... Mindig észrevették, ha valami baja van. Faggatni nem merték, hál' Istennek! Ugyanez az Isten Józsefet egyszerű, bősztő vaksággal verte meg. Beleőrülne, ha most emberek közé kellene mennie, szerencsére szombat van.

Száztizenkilenc

Jó, hogy József hamar elvonult az ikrekkel. Nem is nagyon értette, hogy hová indultak. A Kerekhátra? Megkövesedett tengeri csigát keresni? (Ez divat volt.) Nem érdekelte, gépiesen végezte a házi munkáját. (Ezt tulajdonképpen szerette, sokszor volt a mentsvára). Egyetlen mondat motoszkált a fejében, és néha majdnem sírva fakadt. Róbert mondta azokat a szavakat, nem neki, hanem róla, és nem is magyarul, hanem románul, egy kollégájának, az egyetemi díszteremhez vezető lépcső közepén. (Ő lent várta, hogy kinyissák a termet.) Futólag látta a két fiút, amint mosolyogva jöttek lefelé. Gyorsan hátat fordított nekik, mert látta, hogy Róbert őt nézi, hallotta a szavait. - Uite, ce balicuță drăguță... (Nézd csak, milyen csini gólya.) Csak róla mondhatta, mert őt nézte. Nem tudta még a Róbert nevét, mert csak éppen látta egyszer, a diáktömegben, az egyetem előtt, a legelső napon, amikor beiratkozni jött a sikeres felvételi vizsga után. Ki rendelte el, hogy észrevegye azt az arcot?... Hitetlenkedve érezte, hogy elmosolyodik! Később is előbb tudta meg a román fiú nevét, mert kerülő úton érdeklődni kezdett Róbert felől, mintha a barátja érdekelné. Egyszer arra gondolt, hogy meggyónja ezt (József miatt), de olyan csodálatosnak találta a titkát, hogy nem akart róla senkivel sem beszélni.

Százhús

Általában együtt reggeliztek, de most odaszólt Józsefnek, hogy vigyázzon a tejre, és elvonult a kuckójába. Itt dolgozott és itt „szépítkezett”, ahogy régebben mondogatta (de újabban már nem). Sietett, mert értekezletre kellett mennie. Hány órát dolgozott itt... Voltak más emlékei is: két férfivel is csókolózott a hosszú, keskeny asztal előtt, az egyiknek olyan erős és merész keze volt, hogy már-már kéjt okozott neki. De más nem történt... Vagy... Nem, nem, itt nem (és közben gondosan pirosította az arcát). Csak arra a kézre emlékezett, azt is tudta, hogy miért... Józseffel hosszú ideig nem volt libidója, azt sem tudta, hogy az mi, csak hagyta, hogy ölelje, kényelmesen fűjtatva fölötte. A púderes dobozáért nyúlt, gyerünk, gyerünk.

Százhuszonegy

„Megőrülök, ha Róbert ma nem keres meg, akármiféle ürüggyel”, de közben tette-tette vette a gépelt oldalakat. Sikerült is egy ideig belemerülnie a munkájába, de hirtelen felpattant, és valósággal kirohant a szobából. A büfében két csészével is megivott a vacak lötytykájából, elszívott két cigarettát. („Újra rá fogok kapni...”). Nem bánta, mert kissé megnyugodott, bár utálta is magát. Amikor délután a buszmegálló felé ment, egy kirakat előtt meglátta a Róbert vállát... Igen, éppen csak odatévedt a tekintete, de megismerte a válláról is... És felujjongott magában. Ez most már így van, a szeme is a szerelmét szolgálja, alázatosan, de kedvesen is, sőt egy kis cinkos árnyalattal, mint hűséges cselédje. („Azt, hiszem, ott az egyetem előtt is előbb a vállát fedeztem fel a tömegben” - és csaknem felnevetett). De amikor Róbert arrébb lépett, meglátta mellette Olgát. A földre szegezte a tekintetét, és tovább ment.

Százhuszonkettő

Mi lett az előző napjából? Az, hogy hajnal felé felébredt és egy félóra hosszat tompán belebámult a sötétbe. Zúgott a feje. Azután hirtelen elhatározással - amitől meglepődött - óvatosan kibújt az ágyból és átment a „szekrényes szobába” (erre különben büszke volt, a mintát hozzá - régen - egy olasz filmből vette), és kezdte előszedegetni a legszebb fehérnemű-darabjait... Ezeket külön helyen tartotta, készenlétben váratlan elutazásokhoz vagy orvosi vizsgálatokhoz. Meggyújtotta a kislámpát, feltette a szemüvegét, és hosszasan válogatott. Karján a jó illatú holmival átment a fürdőszobába, bezárta az ajtót, gyorsan ledobált magáról mindent (hálóinget, szlipet) és „felöltözött a levetkezéshez” (ezt egy elvált kolléganője mondogatta), mintha... igen, mintha a szeretőjét várná. Nézte magát a tükörben. Eszébe jutott, hogy kezd divatba jönni a fekete fehérnemű... Nyugati csomagból árulják, újabban Pestről is hozzák... Nem, ez már nem neki való. Ide-oda fordult. Feszült rajta minden. Sírva fakadt. Tudta, hogy Róbert már sohasem láthatja így, akármilyen lesz... A fürdőruha az más... Zokogva bújt vissza a hálóingébe. Kint már világosodott. Valahol messze felharsant egy katonazenekar, ébresztette a várost a felvonuláshoz. (Nekik már nem volt kötelező felvonulni, túl idősök voltak hozzá, és ez most bántotta). Néhány éve - sok-sok éve! - nagyon meleg volt, nem húzott harisnyát, és Róbert megnézte a lábát. Elmosolyodott.

Százhuszonhárom

Gyalog ment, mert be kellett néznie az Akadémiai Fiókhöz, egy félretett könyvért. Felnézett a napra, mintha segítséget kérne tőle. S csakugyan, minden átmenet nélkül az jutott eszébe, hogy azért mégiscsak jó álmodozni! Meglátta magát egy kirakatban. A ruhája eltűnt, és éjszakai öltözetében mutogatta magát a járókelőknek... Csaknem felnevetett. „Biztosan tetszenék neki...”. Azután megint elborult: a koruk... „Istenem, add, hogy legyen egy kis akaratom és időm tornászni és úszni!”. Elhaladt az egyik Egyetemi Leányotthon előtt. A kapun ömlöttek kifelé a lányok, a fiúk a szemközti járdán várták őket (bár ez tilos volt). Ott... ott állott akkor Róbert is, kezében egy pohárral, a pohárban egyetlen szál szegfűvel. Ő éppen kifelé jött, és látta, hogy Róbert a háta mögé néz valahová. Gyorsan balra fordult, de a sarokról visszanézett. A kapun Olga jött ki, és kipirultan, nevetve vette át a poharat. De mire való az a pohár? Két nap múlva tudta meg (mert híre ment az ügynek), hogy Olga összeszaladt Róberttel egy boltban, és kölcsön adta neki a lekváros poharát (akkoriban kimérve árulták a vegyes lekvárt), hősiesen lemondva a saját adagjáról... Állítólag ekkor kezdődött el minden közöttük. Olga fünek-fának dicsekedett a virággal. Meg kell adni, hogy szép kislány volt a boglyas hajával! De miért nem futott össze ő Róberttel? Lehet, nem is lett volna mersze felajánlani neki a poharat... Elkeseredetten ment tovább, mindkettőjüket gyűlölte ebben a pillanatban.

Százhuszonnégy

Olyan szép volt a május, hogy Eszter szíve belefájdult. - Mit akarok még? - kérdezte magától fészülködés közben. (Mellesleg egy kicsit gyönyörködött dús hajában). - Mit akarsz még, Eszti? (Így szólította - de csak kivételes perceiben - magát). Hirtelen lecsapta a fésűt. - Így, ahogy van, ezer nő irigyelne a buliért... - Pedig nem is ment el az eszem... - tette hozzá. - Ezer nő boldogan várna most egy jelt Róberttől... és ez lenne a legfontosabb dolog az életében! - Az életünkön változtatni úgysem lehet, hiába ábrándozunk. (Közben Róbertet látta maga előtt).

Milyen furcsa, egycsapásra megnyugtató volt ez a régóta a lelkében fészkelődő igazság. - Adjak hálát az Istennek, hogy még szerelmes vagyok!... - és hangosan felnevetett. - Róbert időnként majd csak kitalál valamit... Ki tudja, miféle meglepetések várnak még reám... - kinézett az ablakon. Láta, hogy hordják el a Május 1-i pannókat. - Az én ünnepemnek nincsen vége! - Sajnálkozva gondolt Olgára. Hogy is tudta úgy gyűlölni az este? Szegény csaj... De megkapta a maga részét... - és nem érezte magát erkölcstelennek, amikor magában ezt így kimondta. Csak azt nem tudta, hogy vajon Róbert megértené-e a derűjét? Vagy a szokásos női titkok közé sorolná? No, csak törje a fejét, azért férfi.

A szerző megjegyzése: a történet nem szakadt meg, de fölösleges volna folytatni. Az idő lassan eltelt.

(Vége)